

geras. ut et ipse quodam bellum iudaicum  
patuisse videretur. Quod atrocus est pater  
credendi facilitatem etiam doctor erat calum-  
niandi sicarios. Denique cum iussisse inde  
orsi aliquae alexandriam meare cui iam  
dudum infensus odium publicauerat etiam  
verori eius benicie criminationibus implicata  
hos quod priores occidit deinde eos per  
maris copias eximos tria sunt virorum  
milia trucidauit. Et hec se tuto facere  
arbitrabatur quod eorum primonia redditibus  
reparari sonabat. Ne vero alibi degentem  
quisque iudeorum eius iusticiam futuraret.  
etiam longius mendacium propagauit. At  
ionathem nonnullis alijs quod cum eo ap-  
heresi fuerint persuaderet nouarii reti ac  
tusatione inferre probatissimum iudeorum  
apud alexandriam et rome degentem. Horum  
autem quod per insidias accusati se viri eis  
iosephus quod hoc scripsit. Non tamen sic  
factio ita ut ipsi sperauerat accu-  
sit. Nam tota quidem venit ionathem  
exterritos vincitos adducens. sicut arbi-  
trabatur esse actionis apud se ac per illum  
Iflatam calamitatem. Vespasianus autem rem  
suspicitus veritate inquirebat cognitorem  
non uite accusatione hominibus illata. Illos  
quod tyti studio criminibus soluit.  
merita vero pena in ionathen statuit.  
Prinus enim verberatus viuis exstus est  
Catulo autem tunc quidem propter lenitatem  
principium optavit ne quid aplius repre-  
hensionibus expurgetur. Non muto autem  
post multuplicia morbo et insanibili cor-  
reptus acerbissime liberatus est non cor-  
poris tamen sustinet cruciatum sed erat ei  
maior animi morbus et quiesceret. Terroribus  
enim expausus et trebore videbatur si-  
bi in statibus umbras eorum quos perme-  
rat et clamabat. Cum se teneat non  
possit exiliebat stratis tanquam tormentis  
sibi et famulis adhibitus. Hoc autem mul-  
tum semper perficiente malo extisit ac de-  
finieruntur intermissiones exhaustus ita est  
mortuus nulla re alia minus diuine  
prudentie factus indicium quod nequissimos  
volciscatur. **H**ic nam fuisse est historie  
quoniam primitus nos cum omni ueritate tradituros regis-  
semus cupiebamus quodammodo hoc bellum a romano  
gestum est cum iudeis. Et quod quod sit expositor leti-  
tur ut dicatur illigatur de ueritate atque fidetur  
dicere non pigebat quod ea solu per nos quod scripsi ha-  
buerit conjectura. **P**ro manu f. herini de  
verdeborch anno 1705 i octauis aug.

**J**osephi Mathathie filij hebrei genere sacer-  
dotis ex iherosolymis de antiquitate illi-  
deorum contra Apionem grammaticum Alexan-  
drini.

**C**apitoliū primū.

Vsiuenter ut arbitror et y libros  
antiquitatū opulentissime virorum  
Epaphrodite legentib' eos aperiū  
de nō genere iudeoy. qd et ve-  
tustissimum est. et primū consue-  
tum p̄petrat habuit. quinq̄ milia enim annos  
numerū historiā cōscrispi. Qm̄ vero  
multos video respicientes blasphemiam  
quorūdā insane prolatā. et ea q̄ a me de  
antiquitate conscripta sūt nō credentes.  
putantes mendacium nostrū sit gen'. eo q̄  
nulla memoria apud grecos nobiles  
historiographos digna sūt habiti nō ma-  
iores. Pro dībus his arbitrat⁹ sūt oportere  
me breuiter hec dicta cōscribere. et derogam  
tū quidē vestram. sponte meūq̄ cōpare  
mendacium. Aliorū vero ignorantia pariter  
emendare. vniuersalit̄ de m̄ta imq̄tate.  
qui saliet veritatem amplectit̄ edocere. Utar  
autem in meis dictis testib' eis. qui de dī  
antiquitate apud grecos fide digni sūt  
iudicandi. Eos autem quoniam blasphemie de nob̄.  
atq̄ fallaciter conscripserit aliqua y semet  
ipso cōiecta indubitate ostendā. Conabor  
eā causas exponere. ppter quas nō m̄lti  
in grecis historiis gentis nostre fecere me  
morā. nec nō et eos quidē nob̄ nequaquam  
scribere voluerūt nescientib' aut nescire  
simulantib' indicabo. Primit⁹ itaq̄ satis  
admiror eos qui existimat oportere de reb'  
antiquis grecis tantummodo fidem habere.  
et ab his eis cōsilenda esse veritatis integritatē.  
Nob̄ autem et alijs hōib' nō esse credendū  
Sed ego oīa in his contraria video cōsigile.  
Quia propter decet nō varias opinones  
inspicere. Et ipsi rebūs iusticiā ponde-  
rare. Oīa siquidem grecorū noua et herius  
(ut ita dicim) rūp̄ facta cognoui. Et hec  
fabricas cūtitū. et adiumentiones artū.  
conscriptionesq̄ legū. cūctariūḡ retū humor  
apud eos ē histore diligētia cōscribenda.  
Apud egyptios autem atq̄ chaldeos et phœnicios.  
desino em̄ nos illis cōnumerare. sciat ipsi  
faretur. res geste antiquissimā. et permanēt  
habet memorie traditionē. Nam et loas  
deū inhabitant. q̄nequitq̄ aeris corruptio  
subiaceat. Et multā prudentiā habuerit.  
ut nichil horū q̄apud eos agat sine me-  
moria linquerent. sed in publicas cōscrip-

tionib<sup>z</sup> s<sup>z</sup> a viris sapientissimis differuntur.  
Grecorū vero regionē iūnūre corruptioēs  
iūuasere, rērū memorā delentes. Qui aut  
nouas cōstitutioēs cōversationes om̄ū se  
p̄cessē cedidere. Sicut etiā sero et ux  
natūra potuerū agnoscere litterarū Nam  
āiquissimū p̄cū usum habuisse credit<sup>z</sup>  
a pheniāb<sup>z</sup> et a Cadmo se didicisse gloriāt<sup>z</sup>  
Sed neq; illo tē poterit aliq; dēmonstrare  
seruata cōscriptionē neq; intemplis, neq; in  
publis atheniatis hūs, qm̄ etiā de troianis  
rebus obi tot āris militatiū est Postea mīla  
questio atq; conuenio facta est Ut rū litteris  
usi sūt Et magis veritas obtinuit, eo q  
usus modernarū līrā illis fuisse cognit<sup>z</sup>  
Constat aut qm̄ apud grecos nulla iūeit  
absoluta conscriptio poemaz homeri verus  
tor. Et hūc etiā post bella troiana fuisse  
manifestū ē Et ante neq; hūc līrā sūi poema  
reliquisse, sed tantib<sup>z</sup> memoria reservatū,  
postea fuisse compōtū, expterea multā in  
eo conspexi dissonantia Cui autē historias  
apd eos conscribere temptauere, id ī hi qui  
Circadū milesiū, et Alcisiaus cregiūs,  
et post hūc quāq; alii fuisse referūt<sup>z</sup> Paululū  
tēp<sup>z</sup> p̄ficiam apud hellanici militā p̄cessere  
Et eos etiā qui de clisib<sup>z</sup>, et diūlū p̄mit<sup>z</sup>  
apud grecos philosophati: idē Phereade  
syū et Pythagoram et Thaletem oēs cōcor  
ditē confitent<sup>z</sup> egyptiorū et chaldeorū fuisse  
discipulos, et breuiter cōscriptissē q̄ a grecis  
om̄ antiquissima iudicant<sup>z</sup> ita vix ea  
credid<sup>z</sup> ab illis fuisse conscripta Quo ergo  
nō est iterationabile, vt tali factū vegetent<sup>z</sup>  
gra, tamq; soli sciant vetera et veritatē  
eos sub scrupulositate de antiquis nō ab  
ip̄s cōscriptorib<sup>z</sup> facillime discant, q̄ neq;  
firmiores sūnt aliquid conscripte. sed  
q̄ vniuersitp<sup>z</sup> opinat<sup>z</sup> est hoc studiū expla  
nare Vnde etiā libris suis alterutros ar  
giunt, et valde cōtraria ex reb<sup>z</sup> eidem  
nō piget edistere Sed ego videbor me podo  
rib<sup>z</sup> esse suscipiū si ex planare voluero,  
quantis quidē lōns hellanicis ab Alcisiaus  
de genealogiis discrepat, et quād in quāt<sup>z</sup>  
herodotū corrigit Alcisiaus Aut quomo  
Ephorus qđem hellanici impluvium ostendit  
esse mendacē Ephorū vero timens Timenū  
āpostillū fuere Herodotū vero cūt, sed  
neq; de singulis cū Antiocho, et Philisto  
aut timens concordare dignat<sup>z</sup> Neq;  
rūsus de attis hi qui attis cōscripterūt,  
aut de argoliciis, qui de argis historiā p̄culere.

alterutros cōsecuti sūt Et quid oportet dicere de  
ciuitatib<sup>z</sup> brevibusq; rebus, qm̄ de milicia  
persica, et his que in ea gesta, tantū vivi  
p̄batissimi discordasse noscūt<sup>z</sup> In multis aut  
eaā Thugides tangi fallax accusatur licet  
scrupulissimā secundū se historiā cōscriptissē  
videt<sup>z</sup> Causa vero hūs dissonante multe  
forsan et alie querere volentib<sup>z</sup> apparebūt  
Ego vero duab<sup>z</sup> q̄s dictur<sup>z</sup> sū, maximā hūs  
sūmā diuersitatib<sup>z</sup> ascrivo Et quidē p̄mū  
dico eam que mihi propior esse videt<sup>z</sup> Id est  
eo q̄ ab initio nō fuerit studiū apud grecos,  
publicas de his q̄sy agnūt<sup>z</sup> p̄serve cōscriptiones  
hor etiā p̄cipue et errore et potestatē menti  
endi posteris vetus aliquid volentib<sup>z</sup> scripti  
tare concessit Nō em̄ solūmodo apud alios  
grecos publica cōscriptio ē neglecta Sed neq;  
apud ip̄s Althenenses quos terigenas  
essē dicit<sup>z</sup>, disciplineq; cultores aliquid hūiū  
modi reperit<sup>z</sup> Sed publicariū litterarū anti  
quissimas esse dicit<sup>z</sup> leges, que a draconē  
cis expheniāb<sup>z</sup> sūt cōscripte ante modiū  
tēp<sup>z</sup> trāndis p̄sistit De arcadiib<sup>z</sup> autē  
in antiquitate gloriātib<sup>z</sup> qd̄ oportet dī:  
Vix em̄ isti et postea litteris cruditi sūt Et  
ergo conscriptio nulla preponeret<sup>z</sup> que et  
distere volentib<sup>z</sup> edocret, et mentientes ar  
gueret, multa inior alterutros cōscriptores  
discordia generata est Qm̄ qui ad p̄fici  
bendū se preparabāt nō studiū veritatis  
exhibuerūt<sup>z</sup> Licet hec promissio semp habeat<sup>z</sup>  
in promptu, sed bōz magis habere placidē  
maximā Et quē admodū laudari se in hoc  
sup alios estimaret, ad hoc potiū semet ip̄sos  
aptabāt Aliqui vero ad fabulas sūt cōversi  
Aliqui autē ad grām aut ciuitates laudātes,  
aut reges Alij semet ip̄sos ad artusandas  
causas aut cōscriptores tradidere In hoc se  
forte phabiles estimātes, et om̄io hoc agētes  
quod historie nimis aduersū est Vere siqđē  
historie mīciū est, si eidem rebus om̄es  
cadem dīcāt, atq; cōscrībant<sup>z</sup> hi vero cū quēdā  
alter cōscrīberēt, cū alii tūc se putabant om̄i  
veracōt ostendit Quapropter causas qđē  
verbū et calliditatis eoz cedere nos grecis  
oportet Nō autē de antiqui historie veritatē  
et mīciū de reb<sup>z</sup> p̄zie vniuersitp<sup>z</sup> prouiae  
Qm̄ vero I egyptis et Babiloniis ex lon  
gissimis oīm tēporib<sup>z</sup> circa cōscriptiones  
diligentia fuit, qm̄ sacerdotib<sup>z</sup> erat cūctū  
et circa eas ipsi philosophabant<sup>z</sup> Chaldei  
vero apud Babylonios, et q̄ p̄cipue grecis  
immixti vī sūt phenicias litteris circa dispē

sanones vite, et communum operū tradicōne:  
 Dū cōseniat̄ ūnes faciendū hoc puto. De  
 nūs vero p̄genitorib⁹ quia eandē quā p̄dicti  
 habuerūt in cōscriptiōnib⁹ sollicitudinem  
 desinō dicere. etiā p̄cōrōe pontificib⁹ et p̄phet⁹  
 hoc imperat̄. Et q̄ usq; ad mīa rēpora cū  
 multa integrat̄ seruatiū est. si oportet au  
 denti⁹ enā seruabit̄. Conab̄or brieuiter edoc̄.  
 nō enā solummodo ab initio p̄batissimos vitos  
 et inde placatione p̄paratos ad hoc exercenda  
 constituerūt. Sed quaten⁹ enā gen⁹ sacerdotū  
 sine ymāxione purūq; cōsistet p̄iuderūt.  
 Oportet enā eū qui sacerdotiū habiturus  
 est. ex eiusdē gentis nasci muliere. et neq; ad  
 pecunias. et neq; ad honores inspicere. Et de  
 hoc y antiquā līnea et multis testib⁹ p̄phare.  
 Quod scilicet agim⁹ nō solū in ipsa iudea.  
 sed ubiq; nostri generis cōstitutio reperi⁹.  
 enā ibi integritas ista seruat̄ circa nuptias  
 sacerdotū. hoc est in Alegypto et Babyloniam  
 et quoctūz tercariū orbe quilibet de sacerdotiū  
 genere sūt dīsp̄si. Mūltū etiā in iherosolymā  
 cōstribentes a p̄te nomē nuptie. et antiquā  
 p̄genitor⁹ quicquid hui⁹ rei testimonia p̄ebue.  
 Si autē bella proueniat̄ sicut iam creib⁹  
 factū est. Dū antiochus epiphanes ad nēam  
 vernisset regionē et pompeii magn⁹ et Quintili⁹  
 varus. et p̄capitne nūs gesta tēporib⁹ tūc  
 hi qui de sacerdotib⁹ suscit. et antiquis  
 litteris iterū noua cōficiunt̄ ergib⁹ mulieres  
 q̄ relinquit̄. Nō enā ad captiuas accedunt alie  
 ingenariū cōsortia formidat̄. Indicū vero  
 integrat̄is hoc maximū est. q̄ pontifices  
 apud nos a duob⁹ milib⁹ annis denominati  
 filii a p̄te cōscripti sūt. His autē qui p̄dicti sūt  
 si quid p̄cūrarent̄ interdiat̄. ne vel ad alterū  
 accedat̄. vel alia sanctificatione fungantur.  
 Recte siquidē potius autē necessari. aū neq;  
 cōscribendi potestas oīb⁹ data. neq; alia sit  
 in discrecioне discordia. S̄i solum mōphētis āriāshi  
 ma quidē et veterina seādū inspiracionē  
 factā a deo cognoscantib⁹. Alia vero seādū se  
 sciunt̄ sūt facti palā cōscribentib⁹ in finitilib⁹  
 nō sūt ap̄d nos discordantes. et subimper regū  
 names. sed solū modo duo et xx. libri habētes  
 t̄p̄s totius cōscriptionē. quorū iuste fides ad  
 mittit̄. Horū ergo quicquid quidē sūt Moyses  
 qui nativitatis cōtinet. et hūane generatiōis  
 tradicōne habent̄ usq; ad ei⁹ mortē. hoc tēp⁹  
 de trib⁹ milib⁹ annis paululū min⁹ est. Ille morte  
 vero Moyses usq; ad Araxorexem ysarū regē  
 qui fuit post Ferrem p̄phēt post Moysen et  
 que seādū eos sūt gesta cōscripserūt in tredecim

libris. Reh qui vero q̄tuor hymnos ī deū et  
 vite hūane nosnū p̄gnora cōtinere Alb  
 Araxorex vero usq; ad mīm tēp⁹ singula  
 quidē cōscr̄pti nō tū priori sūt fide sūt  
 habent̄. eo q̄ nō fuerit certa successio p̄phetaz.  
 Palā nāq; est p̄sib⁹ opib⁹. q̄e admodū nos  
 p̄mīs litteris credim⁹. tanto nāq; senilo  
 iam p̄satio nec adīere quicquid aliq̄s. nec  
 auferre. nec transformare presūp̄sit. Dib⁹  
 enā insertū est mox et prima generatione  
 iudeis her diuina dogmata noīare. et ī  
 his utiq; p̄manere. Et p̄sterea si oportet  
 morib⁹. Jam itaq; multi captiuū frēquentē  
 tormentis affectiūt. et mores variis ī theatris  
 sustinere. ne vlt̄ vlt̄ cōta leges admittent̄.  
 aut cōstrophones habitas violaret̄. Quis  
 grecorū aliquid tale per pessō est. q̄n neq;  
 fortuitam sustinere lesionē volūt̄. Iact oīa  
 apud eos scripta destrūt̄. Verba em̄ hec esse  
 p̄nit̄ seādū cōscribentib⁹ voluntates exposita.  
 Et hoc iuste enā de antiquis sapient̄. q̄n ali  
 quos nūc quoq; vident̄. p̄sumētes de his  
 reb⁹ cōscribere quib⁹ nec ipsi interfueri.  
 neq; credere scientib⁹ acq̄iescat̄. Demic de  
 bello quod apud nos cōtigit nūq; quidam  
 historias cōscribentes ediderūt. Dū neq;  
 ad ea locū venerūt. neq; ī proximo reū  
 gestatū fuerūt. Sed ex auditu quedā pauca  
 componentes impudenter semetip̄sos videt̄  
 hispotis nōe iactitare. Ego vero et ex oī bello  
 et que ibi particulariter gesta sūt vera  
 descriptionē fai. dū ipse reb⁹ oīb⁹ interfueri.  
 Dix etiā apud nos galyleotū erā. donec  
 fuit defendendi facultas. Contigit autē ut  
 imperat̄ a romanis et habētes me Vespasian⁹  
 et Titus ī custodia vniuersa sūt ī spicere  
 faciāt̄. primo quidē de vīct̄. postea vero  
 solus cū Tito ab alexandria p̄pter obſessio  
 nē iherosolymorū dīrecto sūt. eotpe mīhi ē  
 gestū q̄ meā potiūset latere nonā. Nam  
 vident̄ romanorū exeratū vniuersa sub  
 diligētia describēt̄. Et ea que nūc abat̄  
 ab his. q̄ semetip̄sos tradebāt̄. ego solus  
 integris intelligens disponebam. Demic ī romē  
 ī īētus vacan̄is habens. oī ī ī  
 negotiō p̄parato usū aliquib⁹ cooperatib⁹  
 mīhi p̄pter eloquētā grecā reū eruditōne  
 exhibui. Tanta mīhi securitas affuit veri  
 tati. ut primos īmī impatorēs bellū Ves  
 pasianū et Titū testes nō expōcerem̄. Primū  
 nāq; illis obruli libros. et post illos multis  
 quidē romanorū qui bellis interfueri.  
 Plurimis vero māt̄ eos enā venūdqd̄.

qui greci sapientia videbant imbuti. quorum  
est Julius Iacobus Herodes honestissimus  
et ipse admirabilis rex Agrippa. In quaq[ue]d  
vniuersitatem testimoniū phibuerit. q[uod] veritate dili-  
gens ercolui. nō reprimens forsitan. aut  
tacens. si quid gestorū p[ro]gnoriamā. aut  
p[ro] grām omittatur. aut prieternisi Quidā  
vero prauū homines derogant mee historie  
sunt conati tamq[ue] i[nt] scholis adolescentiū  
propositū exercentes. et accusacionis inspi-  
rate. atq[ue] detractionis facientes opus cū  
oporeat illud scri. q[uod] quod cōuenit p[ro]mitte  
alios rerū veraū tradicionē p[ro]p[ri]o prius  
her nosse artissime. aut rebus gestis adhe-  
rendo. aut abscentib[us] consulendo Quod  
ego p[re]cipue circa v[er]itātē me credo fuisse  
negonū Antiquitatis nācē libros sicuti dixi  
ex voluntatib[us] sacris interpretatio sū. cū  
essem genere sacerdos. et participantē illarū  
sapientiā litterarū Historiā vero helli cōscripti  
multarū quidē actionū ipē opator. pluri-  
marū vero inspectio existens. et omnino  
corū que dicta vel gesta sunt nihil ignorās  
Quo ergo nō promates quilibet existima-  
bit eos qui aduersū me mitū de veritate  
contendere. Qui licet imperator commēta  
legisse dicunt: nō tamē nostorū repugnā-  
tū rebus interfuerit. De reb[us] itaq[ue] necessa-  
riam feci descriptionē. significare volens  
facultatiā eorū qui historiam scribere com-  
p[ro]mittunt. Et sufficienter sicuti reor palā-  
ficiū. q[uod] descriptio terū apud barbaros  
potius solēnior. q[uod] apud grecos est Volo  
paulilū primis disputare aduersis eos  
qui cōtendunt nouellā esse mām cōuersa-  
tionē. eo q[uod] nihil de nobis (vt aiunt illi) dictū  
sit sicut a scriptorib[us] grecis Demide testimonia  
antiquitatis ex aliorū litteris exhibebo. et  
eos q[uod] mā blasphemāt generi. valde ipsos  
raonē blasphemare mōstrab. Nos igit  
neq[ue] regionē maritimā habitam. neq[ue]  
mercamonis cōgauimē. neq[ue] p[ro] hoc alte-  
rutiā peregrinacionib[us] fatigim[us]. Sed  
q[ue]dē mē ciuitates procul a mare posit.  
regionēq[ue] ubertimā possidentes. In ea  
assidue laboram[us] p[re]cipue circa filiorū  
nutrimentiā studientes. legūc custodiām.  
et traditionē pietatis totius opus vite  
neresciū iudicām[us]. Cū adsit igit his  
q[uod] predicta sūt cōversacionē mē enā vita  
remotior. Nihil sūt in antiquis reportib[us]  
quod faciat nobis p[ro]missionē grecorū.  
sicut egypciis mercimonia q[uod] ab eis remisūt.

et ad eos rursus introduxit. Et iterum habi-  
tatorib⁹ phoenice maritime studentib⁹  
circa contract⁹ atq; negotia amore peacim⁹  
requisita Sed neq; latrocinia sicut quidam  
alij vacuare, aut aplius habere coniurates  
patres m̄i ad bella conuersi sūt, licet regio  
m̄a multa milia virorum fortium possideret.  
Phoenices ergo ppter negotia ad Grecorū  
proiunctā nautigantes repente sūt agm̄ti,  
et y illos egypti, et oēs a quib⁹ ad grecos  
honorē deuehebat īm̄esa maria p̄stindentes  
Medi vero postea, ac p se palam in asia  
regnauerūt, et usq; ad alterā epirū p se  
militauerūt Traces aut̄ ppter viamitatem.  
et scythiam ab his q̄ pontū nautigant  
cogniti sūt, et dōmino vniuersa iuxta mare,  
vel orientale, vel hesperiuī habitantes aliqd  
cōscribere volentib⁹ cogniti facti sūt. Qui  
vero superi⁹ habitabāt, et paula maris m̄itis  
sūt rēpub⁹ ignorati Et hoc apparet erā  
circa europā contigisse, q̄d de romanorū  
ciuitate tam longo tpe adepta potestate,  
tantasq; causas belli cōficiente. Neq; Hero-  
dotus, nec Thucyides, nec vñiq; fuit  
āi istis fecit aliquā mentionē Sed sero  
tandē, et vix ad grecos potuit eorū. De fama p̄nār  
galathis em̄ et hybernis sic ignorauere  
hi qui putant subtilissimi cōscriptores  
quorū est Ephoriū. ut vñā ciuitatē esse  
arbitraret̄ hyberna. Qui tamq; patē  
hesperie terre nostāt īhabitare. Et neq;  
mores eorū qui fuit apud eos, vel qui  
diāt tamq; sic vñentib⁹ referre p̄sumunt  
Causa vero ignorātie veritatis est, eo  
q̄ protul ab essent Ut autē falsa cōscriberet.  
eops vellent videri aliquid apli⁹ ab alijs  
retulisse Quō ergo mirari dēct. si neq;  
m̄a gen⁹ plurim⁹ erat certa. Neq; ad  
scribendū de se aliquā dedit ostionē. Et  
ita constituta procul a mari, et ita vñersi  
deliberans Pone igit̄ nos argumē vñ  
velle Grecorū. Quia nō est gen⁹ eorū  
antiqu eo q̄ neq; ī m̄is voluminib⁹ de cis-  
sir aliquid dictū Non dōmo deridebāt  
causashui⁹ modi a me probatas, et testes  
vñane regiom⁹ adducit antiquitas sue.  
Igit̄ ego hoc cognubor effici. Aegoptis  
et fernis p̄ principiū testib⁹ vñat, nū null⁹  
eorū portuerit tamq; falsū acuturare testis  
mū. Et vident̄ maxime circa nos inimicā  
in tñi quidē oēs egypti et phoenicā vero  
Tyri. De chaldeis autē nequaq; hor dicere  
potero. qm̄ et generis m̄i principes cōstituti

sūr. et ppter cognationē in cōscriptiōnib⁹ suis  
 meminere iudeorū Cū vero fidem de his  
 praebevo. et blasphemias falsas ostendero.  
 tūc enā Greciū cōscriptores memorabo.  
 qui iudeorū fāce memoriā. ut neq; huius  
 modi omnia relinquerat in iudeis nob̄ scācē  
 cōventionis. Inchoabo autē primū aliteris  
 Aegyptiorū quas nō arbitram⁹ cōmendare  
 que mā sūt. Manethō itaq; genere vir  
 Aegyptiorū grecā disciplina pācipiatus  
 sicut palā est. scripsit enī von helladiū  
 patēne religiōnis histriā ex sacris sicut  
 aut ipse interprata libris frequenter arguit  
 herodotū in Aegyptiacis ignoratiōnē mētū  
 Ipse quidē Manethon in secūdo Aegyptiacū  
 nec de nobis scripsit Ponam vero eam se  
 monē eius tamq; testimoniū vire platiū.  
 Honorabile nomē sub hoc nescio quidē deus  
 inspirauit. et pter spem ex partib⁹ orientis  
 lib⁹ hoīes ḡnē ignobiles adēpta fiducia  
 impunitia Castrensis metati sūt. Et facile  
 ac sine bello eam potenter q̄p reperit  
 et p̄māpēs ei⁹ alligantes de cetero ciuitates  
 crudeliter inscedere. et deoꝝ rēpla vertere  
 Circa oēs vero provincialēs īmīcissime  
 vñ sūt ahos quidē perimentes. alioꝝ vō  
 et filios et cōtinges ad seruiciā redigentes.  
 nonissime vero et vñ regē et se fecerit.  
 cui nomē erat sualīs. hic in mensidē  
 veniens superiore īferiorēq; primā  
 diundens cithra ī oportūns relinquentis  
 longi. Nō tamen etiā partes minūt orien  
 tales prospicēns. qm̄ astren⁹ aliquā plus  
 valentes erāt desideratū regnū ecū  
 invadere. Inuenies autē ī nomoto suati  
 ciuitatē oportūmīstā positiā quidē ad  
 orientē Giuliasius flūiūs appellab⁹ a  
 quadā ātiq; theologia cuiusvis hāc  
 fabicit⁹ est et maris mātis communīnit.  
 collomis ibi īlitudinē armatorū vñ  
 ad dūcentū quādāginta milia vñ  
 cā custodētiū. hic autē messis tpe vñ  
 tam vt frumenta metret⁹ et mercedes  
 esolueret⁹ quā ut armatos p̄ terrorē  
 ext̄mōiū diligenter exataret. Qui  
 cū regnasset deū nouē ānis vñ p̄iuat⁹  
 est. Post hūc autē regnauit alter. q̄tior  
 et. xl. ānis. Gion nōi. Post quē alter  
 apachas sex et. xxx. ānis et mensib⁹ sept̄  
 Dēmī et apachis vñ et scaginta. et Sam  
 nas q̄tiquaginta et mensi vno. Post  
 aut p̄s. Ases nouē et. xl. et mensibus  
 duob⁹. Et isti quidē sex apud eos fūre

p̄m reges debellātes sy et mātē egypti  
 radicē āputare cōpientes. Vocabatur  
 autē ēne gen⁹ eoz Sēsos. hoc ē reges  
 pastores. s̄dē sed ē sacrarū lingūarū  
 regē significat Sos vero pastore sine pasto  
 res et h̄monē cōs̄ eloq̄m et tamē cōpositū  
 īuenit h̄pesos qdā vero dicit⁹ eos arabas  
 esse. In alijs autē exemplarib⁹ nō reges  
 signifiari compēti p̄ appellationē h̄ye.  
 sed ē cōterodūcēto cōptiūos declarati  
 neq; pastores h̄ye ēi rūsō egyptiacā  
 lingua. et hac qn̄ p̄ingui sono p̄fert⁹  
 cōptiūos aptos signifiāt. et hoc pon⁹  
 veri sile mīhi vñdet⁹. et hostiūe antique  
 cōueniens. Hos q̄s p̄edictū reges.  
 et eos q̄ pastores vorabāt⁹. et q̄ ex eis  
 fuere obtinuisse egyptū ait ānis. xi. et  
 quingentis. Post hec autē regū thebādis.  
 et alteri⁹ egypti factū dicit⁹ sic pastores  
 īuashōe. et bellū maximū et longū  
 eis illatū. Sub rege vero cui nō erat alis  
 fragmūtos vñctos dicit⁹ esse pastores. et  
 alterā qdā vñuersā egyptū p̄didiſe.  
 Inclusos autē ī locū hūtē mēsirā terre  
 vñtarū. xi. milii. cui loco nō est aūnam.  
 Hūt manethō dicit⁹ oēs mātio mīro.  
 atq; robustissim⁹ circū dedisse pastores. q̄ten⁹  
 et oēs possessionē mātūmā h̄cēt̄ fil̄ et p̄dā  
 sūn̄ fil̄ vō alij⁹ fragmātōs thūnosim  
 dicit⁹. Conatū qdē eos p̄ obſeſhōnē capte.  
 et fortiter ī q̄dā īlūtē. Igit̄ milib⁹  
 armatorū eoz mūris ex tribūnū. Cū vō  
 obſeſhōnē desyallit⁹. pacta cū eis fecisse. ut  
 egyptū relinqueret⁹ quo velle īnot̄ oēs  
 abrēt⁹. Illos vero h̄s p̄missiōib⁹ īpetratis  
 cū oī domo et p̄ossessiōib⁹ nō mīm̄ dūcēta  
 xl mīha nūero ex egypto p̄desertū ī ſinā  
 ite egīſe. et metuētēs assyrioz potētā. tūc  
 cū illi afiam obtinebat ī tra q̄nūc iudea  
 votīmē ciuitatē edificasse. q̄tūt̄ milib⁹ hōn̄  
 sufficere potuisset. cāq; hiērosolymā votīsse  
 In alio vō quidē libro egyptiātū manethon  
 hāc ipso gēt̄ v̄ ī vorabāt⁹ pastores ī sacris  
 suotū libris cōptiūos ad cōscriptos recūſimē  
 dixit. Nā ātiq; p̄genitorib⁹ t̄rīs pastores  
 erat. et pastore alie mītes vñ vñ vocabūt̄ ī  
 pastores. Sed et cōptiū nō trācōnabilit̄  
 ab egyptis sūt. qm̄ p̄genitor nō Joseph dūcēt⁹  
 ad regē egyptiū se ēsse cōptiū et frēs  
 īgypti posteri⁹ tuorūt̄ regē p̄cipient  
 s; de his qdē ī alij⁹ cōmmandōc subtilius  
 faciem⁹. Nūc autē hūt̄ ātiq; t̄p̄dūcēt̄ testes  
 egyptiōs rūſūt̄ quōdē habeat̄ vba. Manet

hōis item ordinē tēporis nō te desribā, sic  
enī aut Postq̄ egresso est ex egypto p̄plo pasto  
ad iherolimā, expulsor corū rex themisid  
regiū post h̄c ām̄s. xxv. et mēsib⁹ iiii  
et defūct⁹ est. Alſic̄p̄it regnū fili⁹ ch̄ebro  
ām̄s xiiij. hui⁹ aut̄ amenosid ām̄s xxi. et  
mēsib⁹. ii. Mifris aut̄ xii. et mēsib⁹. ix.  
Mifru m̄thūs xxv. et mēsib⁹. x. Et mūs  
aut̄ ix et mēsib⁹. viii. Amenosid vero xix. et  
mēsib⁹. x. Oris vero. xxvi et mēsib⁹. viii. hui⁹  
aut̄ filia Alēchis xii et mēsib⁹. viii. Rathois  
vōfī. ii. Alētheridis aut̄ xii mēses. ii. Armes  
vero. iii. et mēsib⁹. viii. Armesid aut̄ viii. et  
mēses tres. Ilemēs. Ilemēsim. Ilemēsim⁹ vero  
scraginta sex. et mēses duos. Ilemēs. xii  
et mēses sex. Sedhosid aut̄ equestre et nauale  
vitūtē hūs fēem quidē. Ilemen. p̄aatorē  
egypti cōstituit. et oīci alia regale orulit  
p̄ate tātūmō aut̄ diademati vti ph̄biuit.  
et ne regnā matrē filiorū optimiceret ip̄auit  
et ut abstineret etiā ab aliis regalib⁹ cōtribim̄  
ip̄se vero ad q̄ppū. et ph̄metē. et rūe sub cōtra  
Assyriob. atq̄ medos cōstramētis vniuersos  
qđe alios ferro. alios sine bello terrore magno  
ētūtis sibinet subiugauit his vero felicitā-  
tib⁹ eleuato cōfidencā incedebat. oriētales  
vrbes. ap̄pūtias subiugando. m̄l̄oq̄ ip̄ep̄te  
dente Armes q̄ i egypto fuerat d̄verelit.  
d̄ia gracia q̄a fit agere monuerat sine  
timore fric̄ebat illā et regnā inolenter abiecit.  
et aliis cōtribim̄ sine p̄ante iugiter miserabat.  
Inasusq; ab amīis vrebāt et diademate. et  
rebellabat fēt̄. q̄ vero q̄ cōsternatus erat sup̄  
sacra egyptia scribens libiū. Sedhosid d̄rectit.  
et nūcti signifīcās. et q̄ rebellare et si suus  
frater Armes. Qui repente ad pelusium deſti-  
nauit. et q̄p̄is tenuit regnū. Puīna vero  
vocata ē et eius nōte egypt⁹. Dicit ē. q̄ rethos  
egyptio vōbat. Armes aut̄ fē ei⁹. Damas  
her eqđe Manethon. In palā vō et ex p̄dītis  
āgīs ip̄e cōputato. q̄ hi q̄ vōtibāt pastores.  
id m̄t̄ p̄genitorēs ex egypto liberati. in  
treos et non agīnta atq̄ trecentos ānos  
hāc p̄uīnā m̄habituere. quā Damas ad  
agros amederet. lat̄ hūc antiquissimū Arguiū  
esse cōfidit. Diuas igit̄ res. manethon maxīas  
p̄ nob̄. Egyptiis triis p̄estis est. p̄mā qđe  
q̄ aliud ad egyptiis Deinde gressu corū  
erindē in tēporib⁹ antiquissimū. ut pene  
mille ām̄s bellū p̄cedat iliacā. In his aut̄  
qđe Manethon nō egypti litteris. sed sicut  
quodā adierto postea particularitat̄ h̄f̄ redit

quā ostēdēs ea sine veri sūltudine esse mēdīa  
Sed volo ab istis r̄uēs migare ad ea q̄ apud  
phēmīs de mō ḡne ḡscripta. et eorū testimōio  
declarati sūt Imit apud tyrios m̄ltorū  
ānorū publice littere. et cōscriptiones diligē  
tissē nūtōdite ex his q̄ apud eos facta et iūc  
gesta noscūt. que tñ memoria digna sūt  
Inter h̄ ergo cōscripti est. q̄ iherosolymis  
Edificiū cōpli a salomone rege ante ānos  
pene. c. xliii. et mēses octo quā Tyriacetha  
gīnē thātēdonā fabricauēt Descripta vo  
c̄ apd illis cōstructio tr̄pli utr̄ h̄rom̄ em̄ tyriou  
rex amīcē evat regi m̄ti salomonis patētis  
amīcītis ei dēuicto. Is ergo munificētū  
fūā exhibens ad claritātē fabrīcē p̄ebuit  
Salomon auti quidē. et cōtentū talenta  
madēsq̄ pulcherrimā siluā i morte qui  
liban⁹ nūtūpāt ad camērā destinauit ei  
Quē redonauit quidē salomon alijs  
qđē mīl̄ reb⁹ sed etiā t̄ia Galile regionis  
que zabilon vocat⁹. P̄ceptue autē eos ad  
amīcābas sapiētē cōcipitētā cōuocauit.  
p̄p̄oēs em̄ soluēndas alterutris dirigebāt.  
et melior i his salomon erat. et i alijs sapi  
entior apparetat Hacten⁹ vero seruāt apud  
tyrios ep̄stole mīl̄ q̄s illi scrip̄ere adiūcēt.  
p̄qua re liber est a me cōpositū litterarū a  
tyrius directarū unde enā testē p̄ducā dīm̄.  
q̄ apd phēmītū historias integerime appro  
bat⁹ est. q̄git i phēmītū historiās hor modo  
scibit Abibalo moriētē fili⁹ ei h̄rom⁹ regūt.  
hic partis orientales cūiūtā ampliavit. et  
v̄bē ponitē fecit ⁊ olimpij iouis cōpli destruēt  
tertē coequās locū medīū memb⁹ v̄biis ad  
iūgit. et aureis anathematib⁹ cornauit.  
Ascendens aut̄ mybarū siluās incidit ad  
cōplexū edificiōtē Regē vero h̄ierosolymoz  
Salomonē misisse dīnāt ad iromū qđā  
enigmātā. et poposisse ab eo solutionē adiūcēt.  
ut qđō possi distinētē perūmā soluētē p̄soluerit.  
Cōfessusq̄ iromū nō se posse p̄soluerit p̄positas  
questiones et mīl̄as p̄ expensis fanēndis  
perūmās cōdēnatū. Demde ad demonū  
quēdā v̄nū tyriū p̄positas soluisse q̄stiones.  
ip̄sūt̄ alias p̄posuisse. quā si nō solueret  
solūmodo multas r̄urēs perūmās iromō  
regi cōficeret Dion. igit̄ h̄om̄ de p̄dictis  
testimoniū p̄hibuit nob̄. Sed p̄ h̄ic p̄dūtū  
quom̄. menandru. ephesū. Is c̄ singulorū  
regū atq̄ cōscriptis apud ḡrcos et barbaros  
studēs ex prouincialib⁹ v̄niūtūtūq̄ loci litteris  
historicē veritatē pandere. Scribens em̄ de his  
qui i tyro regnauere. et de inde veniens ad

romū regē sic ait Morētē vō abibalo suscītē  
et ius regno fili⁹ ei⁹ Rom⁹. q̄ vicit ātris xxim.  
hic statuit locū valde latissimū aereāq̄  
colūmā iouis tēplo reposuit. et ad siluā  
lignoz phisicen⁹ absindit de mōte q̄ liban⁹  
appellat⁹ ligna redima ad tegmina faciēda  
tēplo Desoētisq̄ ātrīq̄ora tēpla fāmū edificauit  
hercules fēat erectorē mens pīto. castrag  
mout aduersisq̄ tyticos minime tributa red  
dentes Quis eti⁹ subdēs sibimet denuo  
remauit Sub hoc fuit abdemon⁹ puer  
iūuenis qui sy gabolas surgabat. quia salomō  
hierosolymatū rex destinabat. supponit⁹ vero  
tēp⁹ ab hoc rege vīsp⁹ ad cōstructionē archedo  
m⁹ h̄mō Morētē ironio suscītēt̄ ei⁹ regno  
balbaterius fili⁹ q̄ cū vīsisset ātris q̄dragīa  
trib⁹ sept̄ regīuit ām⁹ Post hūc abdatoris  
fili⁹ cū vīsisset ātris xii. regīuit nouē. hūc  
fili⁹ nutring⁹ ei⁹. m̄ peremere Quix senior  
metuistatō fili⁹ leatrat⁹ regīuit Qui cū  
vīsisset ām⁹ xlii. regīuit ām⁹ xii Post hūc  
fī ei⁹ astarim⁹. et hic vīsisset ām⁹ m̄. et l.  
regīuit ām⁹ nouē. pempt⁹ ē a frē pellethe.  
q̄ suscipiēs regnū mensib⁹ sperauit octo.  
cū vīsisset ām⁹. I. hūc permīt⁹ tythobalus  
Astarte sacerdos. q̄ cū vīsisset ām⁹ q̄dragīa  
esta regīuit ātris. xxii. huic suscītēt̄  
baedrod⁹ fili⁹ Qui cū vīsisset ām⁹ xlvi. regīuit  
set hūc successor fact⁹ est mettim⁹ fili⁹.  
qui cū vīsisset regīmita duob⁹ nouē regīuit  
ām⁹ hūc successor fuit Pigmalion. q̄ ānos  
egit ī sua vita quīq̄m̄ set et quib⁹ xl.  
teniuit principatū Hui⁹ regm̄ āno septimo  
soror dydo t̄lybia ciuitatē edificauit. Arche  
donam Colligit eti⁹ tēp⁹ a regno iōnom  
vīsp⁹ ad cōstructionē archedom⁹ ānorū ātrī  
quīq̄m̄ in quīq̄. et messiū octo. Numero  
duodecimo āno hui⁹ regm̄ ī hierosolymis  
edificauit ē tēplū fit ab edificiōe tēpli. vīsp⁹  
ad cōstructionē archedom⁹ tēp⁹ ānorū. C.  
xlii. m̄eliū octo Testimo siqd̄ pheacū.  
qđ apli⁹ oportet appom⁹. Cernit ipsa veritas  
foriter approbata et multa clari⁹ appetet.  
qm̄ pēdi⁹ cōstructionē tēpli progenitorū  
mōrū ad pūtātā hāc adiūt̄ cū em̄ cā vī  
uersim bello teniussent. nūc aut̄ tēplū edificē  
apere. et h̄c aperte ex litteris saceris eti⁹ a  
me in antiquitatē manifestis sūt lūc itaq̄  
sūt dīcta ea q̄ apud thaldeos nosūt̄ ēste  
cōscripta. et dī nob⁹ ad historiā sūt delata  
Quie m̄lēt h̄s cōcordia cū m̄is volūm̄b⁹  
eti⁹ de abīs reb⁹ Testis aut̄ horū est. Veros  
vir gne qđ calde⁹ nota aut̄ eis q̄ doctrine  
eruditōm̄q̄ tōgaudēt̄ Qm̄ de astronomia

et de chaldeorū philosophia ipse grecus cōscriptiōes  
exposuit. Igit̄ berol. atq̄ sc̄lā historias  
de facto diluiu. et hom̄ in ea corruptione sicuti  
mos ē in cōscriptis Sūl et de arca t̄qua generis  
m̄i p̄cep̄ execto est. deuicti s̄z ea iūcēmitate  
montis marīmemoriū Deinde scribens eos q̄ ex  
noe p̄gemit sunt. et t̄p̄ 1020 adijic̄tis v̄sp̄ ad  
nabulassarū p̄uenit. Nabylomonex et chaldeorū  
regē. et huī actiones exponens ait Quādmodū  
misit ēgyptū ad iūtam trā filiū sūi Nabylodo-  
nosor cū m̄lti potentia. q̄ dū rebellat̄ eos  
iūcēisset. oēs suo subiect̄ iperio. et templū ī  
hierosolymis cōrēmauit. auct̄us generis m̄i  
plim auferens migravit ī babylone. Unde au-  
tātē cōtiḡt desolati ānis. ltr. v̄sq̄ ad iūnū regē  
psarū Dicit aut̄ q̄ tenet̄ babyloni ēgyptū  
Syria phemēt Arabiā. vniuersos priores chaldeoz  
babylomorū reges actionib̄ suis exallens ipsa v̄o  
vba que berossus p̄tulit hoc modo dicta necessario  
p̄ferenda sūi. Audient̄ cūt̄ p̄ ei n̄ nobulassarus.  
q̄ satrapa cōstitut̄ ī ēgypto ī Syria inferiore  
et phemēt rebellaret. cū nō valeret iā ipse  
laborē ferre tribuens filio suo nabuchodinosor  
etate valenti p̄t̄ quādā ceteris sūi eū misit  
Nabuchodinosor cūt̄ cū satrapa desertorē  
cōgressus p̄iūt̄ q̄ ab imiō eoz fuerat ad p̄p̄  
renotuit īmp̄erii. Eōde v̄o t̄ye cōtiḡt p̄m̄  
ei n̄ labulassarū cū egrotasset ī babylonia cui  
tar defūgi qui rēgnūt̄ ānis. xi. Nabuchodo-  
nosor aut̄ nō p̄ mltū t̄p̄ morit̄ p̄t̄ agnoscēt̄  
et negonā ēgyptiaca disponēt̄ reliquā p̄iūt̄  
et captiūt̄ n̄deoz et phēniciā atq̄ syrioz  
q̄ ī ēgypto fierat̄ cōmedāt̄ quibusdā annis.  
vt cū magna vrute x̄ reliq̄ utilitate deuheret̄  
ad babylonom. ipse cū paust̄ aggresso ȳdesertū  
in babylonom. verit̄ reperiensq̄ cīcta a chaldeis  
dispensari. seruat̄ regnū ab optimintib̄ eoz  
Dñs fact̄ ton̄ patēriū p̄t̄iā pat̄ captiūt̄ qđe  
adiucentib̄ p̄ceptit̄ habitacula ī portumissi  
m̄is babylome lōis edificari. Ipse v̄o d̄ belli  
manib̄ t̄p̄lū belli et reliq̄ lōi m̄ūnsitūt̄  
num̄ exornāt̄. et antiquā ciuitat̄ et alterā  
extrinsec adiūt̄ cogit̄ q̄ten̄ nequaq̄  
possent obſidentes fluiū cōuerit̄. et ad am-  
bit̄ amēt̄ t̄res qđe interiori ciuitat̄ p̄t̄ciuit̄  
portis. t̄res v̄o exteriori cōstitut̄ Quorū  
alias exorto late et viuitimne. alias vero ex  
ipso latere fēat̄. et largissime m̄ūnens ciuitat̄.  
portasq̄ aūt̄ diuina pulchritudine  
comēs sup̄edificauit̄ p̄ patēm̄ regalib̄.  
aliaq̄ regalia celsitudinē illorū m̄ltō valde  
p̄cedentia Quorū ornātū exponē valde lon-  
gissimū est. Verūt̄m̄ sc̄dū q̄m̄ h̄ inq̄ā  
atq̄ sit̄p̄ba v̄tra crudelitāt̄ rei sūt̄ p̄fecta

dieb⁹ quicq⁹ et det⁹ In hys q⁹ regalib⁹ lapideas  
munitioes celas edificavit, et aspectū mōtib⁹  
stilē reddēs, enā ex arborib⁹ vniuersi plātati  
ones exhibuit se atq⁹ horūq⁹ suspensib⁹  
vobat, eo q⁹ ei⁹ desideraret hui⁹ modi q̄ilitatē  
munitū i⁹ medio long⁹ h⁹c utq⁹ retulit de p̄dō  
rege, et mīta sup⁹ h⁹ libro chaldiacon⁹, i⁹ quo  
culpat cōscriptorib⁹ ḡetos quā si vñū arbi  
tratos a semināndi Assiria babylonē  
edificatā, et mīta opa ab illa cīca eā fuisse  
cōstrūta false cōscriptisse dīces et ipsā qđe  
chaldoz cōscriptione fide digna pūdori existi  
mādū est, qnū tū archivis phemāt cōcordare  
videt, qđ a beroso cōscripta sūt de rege babylō  
moz Om̄ et syriam ⁊ vniūsam phemāt ille  
subiūtit In his qđ iōsonat, et magasthenis  
philostrato i⁹ historijs dū tyrie meminit ob  
sessionis, et magasthenis i⁹ qđto in dīctorū, ubi  
declarare cōtēdit pdictū rege babylonior⁹  
herculē fortitudine ⁊ artū magnitudinē  
p̄fessiss Dīat em̄ eū ut maximā lōbie p̄tē  
et hiberia subiūtissi Que vero de tēplo hiero  
sophmorū relata sūt, qđ et cōtemmatū er  
pugnātib⁹ babylomis, et copi ruris qđ edificari  
Ezyo tenente Aſyē p̄nicipatū Et dīct⁹ berosi  
declarat⁹ Sic em̄ i⁹ tuo libro dīat nabonid⁹  
donosor itaq⁹ postea inchoalit pdictū murū  
mādens inlāguorē de vita migravit aī regnass;  
āmīstrib⁹ et quadraginta Hui⁹ regni dīns est  
effecto filio ei⁹, et helmaradochus ppter iniūtates  
et luxuriās passo insidias a marito sororis  
sue miglissoris p̄empt⁹ est, nū diob⁹ regnass;  
āmī Quo defūcto firmēs regnū qđ ei⁹ feat  
īsidias Mīglissoris āmī regūt quatuor  
Hui⁹ fili⁹ laborosodoch⁹ p̄nicipatū qđem  
tenuit puer tristis mētib⁹ noīe īsidias  
vo passo eo qđ nimis apparetet malorū esse  
morū ab amītis extinct⁹ est Hor itaq⁹ pereū  
cōtēmentis h⁹ qđerat īsidias illi cōtē  
regnū imposuere Nabonido cui dī qđ erat  
ex babylone ex eadē gente Sub hoc mūrū  
cīca flūiūt babylonē cīuitatē ex latecōto,  
et bitumne sūt ornati Cīq⁹ regnū ei⁹ eset  
in āno septimo decimo cōstitutū, egreddo Cyrus  
ex p̄sde aī mīta vrūte vniūsam asīā sub  
uerent⁹ impetū feat ad babyloniā vrē.  
Sentiens aut̄ nabonid⁹ iūiāsionē ei⁹, et occurr  
rens aī cōteriū suo, atq⁹ cōgresso pugna  
victo et aī pauci⁹ frigat⁹ i⁹clus⁹ est i⁹ bōs pētū  
cīuitate Cyrus aut̄ babyloniā cōprehēndēs  
et deliberaans extēriores mūros depone⁹ cīuitatē  
eo qđ nimis videre⁹ mīnitā et eset ad capiendū  
valde diffīcili⁹, reuerſo est ad borſipū nabonid⁹  
instātē expugnat⁹ Nabonid⁹ vo obſessionē

no valente p̄fere. si p̄mit⁹ supplicite vsus clemētia  
c̄ri. et dans ei habitaculū in carcerone. expulit  
eū a babylōne Nabonid⁹ ita reliqu⁹ vite tēp⁹ i illa  
p̄uicia m̄ieris⁹ est. Hec cōordat⁹ cū m̄is Scriptū  
nāq̄ i eis ē. q̄ nabuchodonosor octūdecimo regni  
sui āno tēplū n̄m ad desolatiōē v̄sq̄ p̄dixit. ⁊ fuit  
extimātū ām̄ sepiē ſido vo āno regni cīni  
fidam̄c̄ deposit⁹ ruris ſido dari regni āno  
p̄fectū enī liḡplatis adīnā etiā p̄hemā historias.  
nō c̄m̄ p̄banom⁹ abūdantia relinquitā dā ē: c̄st c̄i  
dīnūmerat⁹ in illis ām̄orū fir em̄ h̄nt sub rege  
Thobalo Nabuchodonosor obſedit. Tū ām̄  
trib⁹ et deā Post h̄c regnū balator⁹ vno. quo moriēt̄  
mītāes euorūtare metalū ex babylōne. ⁊ q̄uic̄  
regnauit ām̄. Eo quoḡ moriēt̄ euorūtare  
ſrēm⁹ iorū. q̄ regnauit ām̄ viginti  
Sub horū cyrus p̄fari habuit p̄m̄e Quaopter  
de tēp⁹ enī ānoz quāq̄intā q̄tior et m̄isū  
trīi Septimo ſiādē āno regnū ſui nabuchodo-  
donosor cepit obſide cyru. Quarto decimo aut̄  
āno regis ſrom̄ Cyrius p̄fari tenuit p̄cipiatū  
Cōsonat̄ igit̄ q̄ de tēplo ſcripta ſi a thaldeis.  
actynis n̄ litteris m̄isū Mām̄ifērū vō ⁊ ſime  
tōtentōe teñom⁹ enī dep̄dicta m̄i generis  
ātiq̄tate ⁊ t̄q̄ ſiādē q̄ nō valde cōredūt ſufficiēt̄  
indio q̄ promiſa ſūt̄. Oportet aut̄ nō c̄rēdib⁹  
barbariās cōſcripniōib⁹ ſed ſol⁹ ḡreis ſidi habēdā  
eſſe dīcib⁹. Adhuc m̄itos exhibet̄ teſtes enā  
grecos ſātēt̄ m̄ gen⁹. et oportuno ip̄e ec̄z  
habētū mēſionē Pythagoras igit̄ ſamius  
cū ſiādī quidē erat. ſcriptia vō et diuina  
pietate phens ōēs extellens nō ſol⁹ q̄ m̄a ſūt̄  
agnouisse mām̄efūt̄ eſſt̄. ſed enā zelat̄ eo ex m̄is  
aparet. Et eis quidē cōſcripniō nulla reperit̄.  
Multi tū de eo retulere. q̄uic̄ inſignior̄ eſſt̄ Hermipp⁹  
vit area dēm̄ hīſtōriā diligētissim⁹ m̄dāgator  
Referrit̄ in p̄mo pythagore libro. q̄ pythagoras  
una cōſublatoz ſiāz defūcto nō l'altissimō  
gēnē crotomare Ili⁹ ām̄ diebat ſeā degere  
diē noctis. et q̄ p̄p̄eret ut nō trāſiret̄ de loco  
vnde aſm⁹ on⁹ p̄tararet̄. ⁊ ab aqua ferulenta  
ſemēt̄ ſiāz abſrīne. et ab oī blasphemia recederet̄  
Dēnde ſeāt̄. h̄c aut̄ agebat atq̄ diebat iudeoz  
et tharcenſiū opinionez m̄itāz ac trāſſerens  
Dīat̄ em̄ q̄ vē ille vit̄ m̄itas iudeoz leges  
i ſuā trāſlūt̄ philosopha ſuit aut̄ etiā p̄  
ciuitates nō ignotāz olim gens m̄a m̄is  
nationes ad quos trāſit enā zeli eius habueb⁹  
Quod mām̄ifērū Theophraſto Ili⁹ q̄ ſcripſit

delegib? Aut em q̄ p̄phibet t̄yriorū leges p̄egrino  
sacramēto ūtrare. Inter sacramētū quibusdā  
alij̄s etiā iūsiurādū, qđ corā appellat̄ enumerat.  
et apud nullū h̄ ilicet̄ iūramētū; nisi apud  
iudeos solos. Qđ iher p̄iat̄ ehebreiā l̄ḡia p̄t̄  
em̄ donū Verū neq̄ herodot̄ alīcū nass̄ em̄  
ignorauit ḡt̄ Sed quodāmodo ei⁹ meminist̄  
cognosat̄ Decolchis em̄ refert̄ iūdo libro sic dicit̄  
Soli aut̄ ter oēs colthi ⁊ egypti ⁊ ethiopis veccda  
ab imio creūdūt̄, pheneis vero ⁊ syri ⁊ palestina  
qui cōfident̄ h̄ ab egypti⁹ didicisse Syri aut̄  
q̄ circa thermodonte ⁊ parthenēm̄ fluuiū cōmo-  
rant̄, et astygiōes a cholchis dicunt̄ n̄p̄ didi-  
cisse Hi iamq̄ sūt̄ iher h̄oēs soli q̄ mēnādūt̄, et  
isti sicut egypti⁹ facie videt̄ De egypti⁹ aut̄ et  
ethiopib⁹ dicit̄ nō possūt̄, utrū alteri ab alteris  
didicerit̄ Dicit̄ ergo syros q̄ i palestina sūt̄ iūcūdūt̄  
Om̄iū aut̄ q̄ habuit̄ palestina soli iudei iūcūdūt̄  
Qđ de eis agnoscit̄, et iūillus atiqu⁹ poem̄  
meminit̄ h̄ mō de gente mā diens Quia cōstra-  
metati sūt̄ mā maiores, n̄ ex rete p̄sat̄ regē  
apud helladā, et dimēnerāt̄ vniuersas ḡt̄es.  
nouissimā mām̄ posuit̄, ita dicit̄ Postremū  
vō trāsibūt̄ gen⁹ mirabile visione, lingua  
quidē plenissimā ope p̄secretes Habitatis aut̄  
i sol̄ mōt̄b⁹, ubi pal⁹ amplissima est Iuuenes  
capill̄ subrotūdūt̄ detonsis sup̄ eq̄s cōctos  
h̄ntes vult̄, et q̄ siamo sūtato pal̄ ḡs sicut  
arbitri, q̄ mā meminerit̄, eo q̄ et mōt̄s in  
mā regione sī cōstitut̄ i q̄bus habitant̄ Et  
pal̄ q̄ dicit̄ asphalte id est bitumināl̄ Hec em̄  
iher oēs pal⁹ in syria latior atq̄ maior est. Et  
syrr̄ q̄d̄ n̄ ita meminerit̄ iudeos sc̄issos s̄m̄isse  
dignosat̄, qui quilibet legerit̄ admirat̄  
Nō calūmōs ḡt̄, sed sapientia sūtā cōspicuit̄  
Clearth⁹ em̄ aristotel̄ discipul⁹, et ex peripato  
philosophoz nullo fēndūt̄ p̄mo libro de somno  
dicit̄ aristotelē doctor̄ sūt̄ de quodā vīro iudeo  
ita refere, ⁊ ipsi aristotel̄i cūd̄ h̄mōc̄ ascribit̄  
Qđ iūcōscriptū est Sed alia quidē lōgū est  
dicit̄ Que nō h̄t̄ potuerat illi⁹ admiratione  
qđā atq̄ philosophiā occidi opere p̄iu⁹ ē refere  
Et hyperothides venerat̄ (inquit) audire deside-  
ram⁹ vniuersi Porro sūt̄ p̄cepta aristotelis  
Onq̄t̄ rhetorium eius gen⁹ primū transēam⁹  
ne reluctem⁹ doctorib⁹ p̄ceptorū Dic (inquit  
hyperothides) ita si plaret Illi⁹ igit̄ ḡt̄ qđē  
iudeorat et inferiori syria Cui sūt̄ expagine  
philosophoz mōdūt̄, vocat̄ ut aiūt̄ philosophi  
Apud iudeos calami, apd syros aut̄ iudei nō  
antipentes alio. loc⁹ ēt̄ vbi habitat̄ appellat̄  
Juda nō vō corā ciuitat̄ valde diffīle est. Vocat̄ ēt̄  
ea nōt̄ hierosolymā 10 igit̄ h̄ mōlōs hospitio  
residēt̄, et de superiorib⁹ ad marina descedēt̄

274

gl̄issimūt̄  
q̄m̄m̄m̄us erat nō solū eloq̄o sed etiā aīo Et  
tūc nob̄ degentib⁹ apud asiam cū diuin⁹ h̄o  
vēset ad ea loca cōstibulari cepit nobiscū, et  
cū alij̄s scholastis deoꝝ sapientiā tētrāt̄ Cūp̄  
m̄t̄i cōstuditor̄ cōgregarent̄ tradebat̄ pon⁹  
aliquid habebat̄ h̄c aut̄ aristoteles apud  
clearthū, et suȳ hec m̄lt̄ ac mirabilē cōmētā  
Iudei vō lab̄is et castitate narrāt̄ licet aut̄  
volentiib⁹ h̄c ex ipsi⁹ lectione cognoscit̄ Ego em̄  
refugio, plusq̄ deari insere. Clearth⁹ siq̄dē  
sc̄ita digressiō cū aliud p̄positū h̄c et m̄t̄ ḡm̄  
ia meminit̄ hacten⁹ aut̄ abderiā vīt̄ p̄hilosophi⁹  
sit, et circā actiōes iūdāt̄iūs cū allēcādro rege  
nūt̄it̄, et cū p̄tolomeo lago cōmorat̄ nō  
trāistorie, sed di ipsi⁹ iudeis cōscripsit̄ libru⁹  
Ex q̄ volo m̄p̄itulariter vñīt̄ eoz q̄ ab eo sūt̄  
dicta p̄ curv̄ Sed p̄mit̄ tēp̄ op̄edā. Mem̄it̄  
em̄ belli q̄d̄ cōtra graū ab p̄tolomeo gestū et  
cōtra demetriū q̄d̄ vñiq̄ cōtiḡit̄ Undēcimo q̄d̄  
āno p̄ morē alexandri olympiade vō septima  
et decima atq̄ tēt̄im̄a sūt̄ refert̄ Caster  
adīcēt̄ ei h̄c olympiade dicit̄. Sub hac p̄tolo-  
mei⁹ lago vicit̄ gazabello. demetriū Antigoni  
q̄ vō bat̄ obfessor̄. alexandri vō p̄ficer̄ vñiūsi  
sentēa et quartadēcima olympiade fuisse  
defūctū Palā ḡer̄, q̄ et sām̄ ilud tēp̄ et sub  
allēcādro gen⁹ florebat̄ m̄t̄. Dicit̄ igit̄ hecāt̄.  
q̄ post ḡm̄ bellū p̄tolomeo Motoz̄ q̄ sūt̄ cōm̄  
sv̄ta dñs ex effecto Et m̄t̄ h̄m̄ cognoscēt̄  
mānūtūdūt̄ ⁊ cōmētā p̄tolomei cū egypti⁹  
ad egypti⁹ et reb⁹ cōmūnātē voluere. Quorū  
vn̄ iūquit̄ erat ezechias p̄t̄ifer iudeorū, h̄o etate  
q̄d̄ q̄si stragint̄ et sex ānos Dignitatē vō apud  
cōtribubles in x̄m̄⁹ et m̄o sapientiā⁹, potētissim⁹  
ad diēdū et cōra mānūtūdū sicut̄ null⁹ alter  
expt̄. Dicit̄ etiā oēs sacerdotes iudeorū q̄ de cētās  
amp̄iūt̄, et vñiūsia in rōt̄ gubernāt̄, cīca mille  
et quīgentos cōsiderē. Nūrūs aut̄ p̄dicāt̄ vīti sūt̄  
mentionē inquit̄ h̄t̄ h̄t̄ honorē ḡt̄ēs ⁊ assūt̄  
esse nobiscū, assūmēt̄ aliquoꝝ suorū differentiā  
nūt̄t̄ expōsūt̄, et h̄t̄ationē sūt̄ et cōuerſationē  
quā scriptū habebat̄ pariter in dicāt̄, demide  
pal̄ facit̄. Hēcēt̄ q̄t̄ cōra leges existim⁹.  
et q̄ oīā sūt̄ in, ne trāsēdam⁹ eas eligim⁹.  
et h̄t̄t̄ optimū m̄dīcam⁹. Dicit̄ igit̄ h̄c et mala  
sept̄ ab asyrgido tornib⁹ audiēt̄ et oēs cōpulsionū  
vīm passi a persiās regib⁹ et satrapib⁹ nō possūt̄  
mēt̄ mutari Sed cū magnū exērtatione, de  
his p̄cipue oīb⁹ respōdere parati sūt̄. Phibet̄  
aut̄ etiā indiāa sūt̄ amīm̄ cōra leges nō parua  
diēs alexandro quondā m̄babylōne cōstituto,  
et volente belli tēplū q̄d̄ corrūerat̄ renouare.  
cūt̄isq̄ m̄litib⁹ sūt̄ st̄ricta portare p̄cipiēt̄  
solos iudeos h̄o fr̄t̄ nō fuisse p̄cessos, sed etiā

misas sustinuisse plagiis, et detinimē p̄nūlisse  
nō modica. donec eis ignoscere regē securitas  
p̄beret. Qui dī ad p̄uicā inquit p̄pā reūsi  
fūssent, tēpla et alterio fabricta oīa desirigē.  
Et p̄ abīs quidē multa satrapi esolue. Paliis  
vō venia cōseaut sī ad ciuitatē, qm̄ iustina  
apud eos mirabil' est, et q̄ genē m̄a fuit  
intor hōm̄ nūero copiosa. Sed m̄ta qdē  
millia m̄oz migrantes i babyloniā y se  
p̄mita collocant. Nō parua etiā morte alexandri  
i egyptiā t̄ p̄hemē sī t̄tūlati p̄pter sedicē,  
i syriā facta, id itaq; vir et magnitudinē  
pūtne quā icolum p̄ulchritudinē narravit  
Pene deies trecenta milia in q̄t negra tārū  
optimatū vberrimē valde pūtne possidere  
nosuit. Judeanāq; hui⁹ e amplitudinis, et  
q̄ etiā ciuitatē ipsam hierosolymō spaoſta.  
et maximā oīm inhabitant⁹, et vivozū  
m̄stitudine rōpōſa, nec nō et tēpli cōstructio  
idē ipse sit refert. Sūt aut iudeoz tālis  
qdē m̄lti mūnticēs p̄ polūtā, atq; via Una  
vō ciuitas mūntissima hūs p̄cipiū circuitū  
q̄nāginta stadiorū i q̄t morat hōm̄ ora attū  
et q̄nāginta m̄lia noī hierosolymā. Est aut  
ipsa medietate ciuitatis lapidea qd̄i portat  
centū p̄ ciuitati cubitorū hūs etiā dipliſe ianuas  
Quo ma est quadriguli figurae cōposita  
ex lapidi⁹ nō dolatis, sed collectis atq; iactib⁹  
vnū q̄t lat⁹ viginti cubitorū latitudinē hūs.  
altitudinē vero dec̄. Et circa eā maxima  
fabrum vbi altore est cōstitutū, et candelabria  
veraq; aurea duo talētor pond⁹ hūs, et  
inxtinguibile lumen noctib⁹ t̄ dieb⁹. Simila  
tū vō aut aliqđ anathema ibi neqđ est  
nec vlla plana oīu. Ibi velut lucis aut  
aliqđ hūs modi habitat aut en eo t̄ noctib⁹  
et dieb⁹ sacerdotes qd̄d purissimō agētes.  
t̄ om̄ mode vinū nō hūtē in tēplo. Sing autē  
q̄ et cū alexandri regis successorib⁹ postea  
cōstruētū sūt. Testit hōm̄ dīcē ea que  
regnouerit a vro iudeo mepediōe cōstituto  
Cin⁹ dīa hūs dedarāt. Aut em̄. Ne siqđe  
eūre ad mare rubū vna scūtū t̄ qd̄d cū alijs  
cōstruētū iudeor nos deducētū, noī m̄solam⁹  
vō efficiātō bellator sing oēs arcarios, et t̄dubi  
int̄, tāter grecos t̄ barbaros valde p̄cipiū. Is̄ igū  
hōx p̄tib⁹ multis, pariter t̄ quodā vate ab ipo  
augurii rapient t̄ p̄tēt, vt nūci strātū. Int̄  
raguit vate sustineret oēs. Ondēt vō ei  
vate aut quē trūbar, atq; dīcē. Quasi qdē  
expediter eis vt sustineret oēs si starret aus  
Si ḡ singēs t̄ter euolaret p̄cederet. Si vō  
p̄ tergū ita recadē aīctos oportet lūrū m̄as  
arcuīs trahens sagittas em̄it, t̄ auē p̄utiēs

memēt. Indignatib⁹ vō vate, t̄ q̄busdā alios  
et male dicētib⁹ ei. Qd̄ furit m̄at mali demoni  
auē sumbēt i m̄ab⁹. H̄c sūa salutē nestiens  
de m̄o itinere nob̄ salubritatē potuit indicare?  
Si em̄ p̄scit futura valueret, t̄ h̄c locū neqđ  
venisset, metuens ne sagitta a massolamo iudeo  
periret, sed er ad ei⁹ testimonia iam qdē q̄estant  
Facile nāq; est volētib⁹ libriū ipm̄ legē, et her  
apt⁹ suētē. Nō vō me p̄igebit agatharchidē  
int̄duceat liat hō minime malo, et ei vīsū est  
nob̄ detrac̄isse videat. Is̄ em̄ narrātē de satromā  
quēadmodū venit qdē ex Syria de macedonā  
ad virtūsū demetriū relinqūtē Seleuco aut  
vōtē cā dīcē nō volente qd̄ illa sp̄abat. Exeratū  
ei⁹ i babylonia posuit circa antiochianā bella  
mōvit. Deinde qd̄ reuersus ē rex antiochianā  
m̄ptā i seleucia. Merilla fugiens, cū poss̄ serp̄a  
velot⁹ interīmē somno p̄hibita ne facit, capti  
atq; defūcta est. Her ḡ prediēt Agatharchidēs  
et derogatib⁹ s̄p̄sōm̄ stratornicis ut̄t̄ m̄dico  
gr̄m̄ m̄t̄ prescribēt. Qui vōtē iudei h̄tāt om̄ mū  
mūtissimā ciuitatē quā vorare iherosolymā  
qūtiales solēt. In vatre cōsuetū sūt septimā die,  
et neq; ciuitā p̄nitere sp̄dītē dieb⁹, neq; t̄re cultuā  
cōtingē, neq; alteri⁹ ciuiuspiā curā habere pacūt̄  
Sed i tēplis extēdētē man⁹ adorare v̄t̄ ad ves  
perā solitū. Ingedicētē vō i ciuitatē p̄tholomeo  
lago cū exercitu, t̄ milis hōb⁹ dū cōfōdōne debueret  
ciuitatē p̄tholomeo lago cū exercitu, t̄ milis hōb⁹  
dū cōfōdōne debueret ciuitatē eis cōstūtū  
obseruātib⁹ pūtia qdē dīm̄ suscepit amariſsimū  
Ite vō manifesta ē vñā natūra h̄tē solētūtē.  
hūtē modi aut̄ casū p̄ter solos illos alios docuit  
vñuersos. Ut t̄re ad somnia et op̄tioneis que  
tradēbāt̄ de lege hic cōfūgiāt̄. Dū cōm̄ res  
necessariaſ rānā m̄t̄i valēt h̄tēmanā horādē  
agatharchidi videt̄ esse ridēnūlū. Eīs aut̄ h̄c  
exāminat̄ integrūlū, apparet magnū et  
p̄cipia laude dignissimū, et cōsaluti et p̄tē  
qd̄d cōstodiā legi p̄temētē dūm̄ p̄m̄tē cōtū  
p̄scit̄. Quia vō nō ignorātēt̄ quidā cōscriptorē  
gentē m̄am̄. sed q̄t̄ qd̄d, aut̄ aliaſ cōtū  
nō salubres mēt̄ia m̄t̄ nūc reliquēt̄. Horādē  
me ambivit̄ est p̄dictūt̄ iheronym⁹ em̄ qd̄  
successorib⁹ cōscriptorēt̄ histōriā ipse quidē em̄ t̄p̄  
libū cōscriptorēt̄ denob̄ quo hec tēt̄ fuit, et  
am̄dēxistēt̄ regis annōt̄ sīcīcī p̄fidebat  
Verū t̄ hercules quidē etiā libū cōscriptorēt̄ de  
nob̄ iheronym⁹ aut̄ nequaq; m̄t̄ histōria memēt̄.  
līcer pene i ipsiō lōt̄ mūt̄ing esset i m̄t̄i volūtēt̄  
hōt̄ differebat̄ alio nāq; placuit studiū h̄tē  
memoria dignū. Aliū vō òrīmo circa veritātē  
quidā passio tēt̄ obscurasse, sufficiūt̄ tām̄  
ad cōprobationē t̄t̄q; m̄t̄ egyptiorū t̄ chaldeorū

actu phenicii histoue. et sive illas grecos pariter  
coſcriptiones Ad huc et sive ea Theophilus et  
Theodorus et Manastas et Aristophanes et hermo-  
genes et Euemerus et Cynus et zopirion et multi  
qui sit non ego oī libris incubui. non  
transitorie mihi sicut mentione plurimi namque predicatorum  
vixit vitaq; qd; antiqui causari frustati-  
s. q; lectio sacre mox non i cubitu libri  
Conte in de antiquitate testatu. pro q; nūc refere  
propositi Phaleus autem demetius et senior philon  
et cyprianus non multu veritate frustati sunt.  
q; duci verma dignum est. Non enim iterat eis ve-  
nientibus litteras possent oī scrupulositate sequi  
His utq; dicti vnu ad huc mihi capitulum est  
relicti ex his q; ipsius libri posui Quatenus  
derogationib; et maledicta. q; virtutis quidam  
contra gen; nūm falsas ostendit et coſcriptorib;  
eos testib; vtrum qm coſcribens h; contra semet  
ipsos locutus sit trilia Quia vero multis alijs hoc  
euertit ppter quorundam vesamā arbitror  
intelligo Quedam igit; gerunt et glossissimorum  
cunctis fedare nobilitat et conuersatione deinceps  
tenuere Leopoldus quidam atheniensis lacedemon  
vero pyloscratis hic autem Tripode predicabilis  
coſcribens Non enim Theopomphus h; fecit sicut  
quidam putat. etiam thebeos nomordit utrum  
Multi vero nec non et timore historis de predicationis  
et de alijs blasphemauit Et h; proprie fuit  
qm glossissim i talibus ppter calumniam? Quidam  
ppter iudicium artis malitiosetatem. alij vero ppter  
verbosa nouitatem memoria se dignos fieri  
iudicantes. et apud scultos qd; neq; haec spe  
fraudat Qui non salubre noscunt h; iudicium.  
multis vero eoz miseras considerabunt Vrasphē-  
mariu vero non sepe gestarū huiusmodi causa ē  
Volentes egipciū ppter aliquib; veritatem corripere  
tenuere Et neq; adiutum regippti monachorum ppter  
sciant cognitum sit confessi Nec rursum egressi cu veritate  
dixerunt. multisq; causas odij ac iudicis pariter  
habuerunt utriusque quidam q; i eoz regioē nūm  
ppteremores poterent efficiuntur Unde regressi ad  
ppria denudo fuere felices Deinde horum adiutans  
multis inter eos fuit immunitas In tamen  
differet nostra pietate extra sollicitates illos  
qntum dei natura aitilib; irrationabilib; sine  
dubitacione distinguuntur Contra namque apud illos  
virtus est alios arbitrari deos. seorsim non singuli  
solent diuersis amunerib; honorare Nam ac  
fatu oīs hoīs et ab initio vti de his malis opinio-  
nib; coſcripsi Et ppter ea neq; imitari nūm  
honestitate de diuina rōe potius Videntesq; multos  
mām zelari conuersationē iudicium habuerunt.

et ad tantam fatuusitate ac pusillammitatem quodam  
eius pudentiis, ut non eos pigeret, cum contra  
antiquas suorum scriptores aliquis dicit Quod cum hunc  
faciat sibi met ipsos aduersis describere passionem  
est ratio ignorante In uno tamen et matris utro  
vobis meum statuam, quo vobis sum ante paululum  
meum atque testimantheon ita quod egyptiacam  
historiam et leonis sacrificium interpretatum sit pollutio est  
predicatio non obligeatorem cum multis milibus in egyptum  
aduenisse etenim incolas subiungasse Deinde ipse  
professo est, et posteriori tempore amittentes eam in iudeam  
quoniam iudea vobis obtinuerit, et edificantes hiero-  
polymam restructissent templum Et usque ad hoc conscrip-  
tiones seruatae sunt atque horum Deinde per fabri-  
catores ut viri videantur scribentia in fabula sunt  
atque diuinum, incredibilia bona de iudeis inservit.  
volens ymittit nobis plebe egyptiorum leprosorum  
aliorum languientium Quod sciat aut ab homi-  
natione ex egypto fugia dilapsi sunt Amenophis  
enam regem adiecit sed est falsus non vero Et interea  
tempore regni eius nequaquam distinxire presulpsit, aut  
aliorum regum oes annos profecte prouulerit hic itaque  
quodam amicti fabulosus pene oblitus Cuius egressum  
pastorum ab hieropolyma ante quingentos decim  
et octo annos factum esse protulerat Chemus etiam  
erat rex qui egressi sunt Et ab hoc tempore regum qui  
postea fuerint annis sunt, et huc usque, usque ad fratrem  
nostrum Sethonem et hermetum, quos Sethonem quodam  
egyptium hermetum vero deneum denotatum quem  
expellens inquit Sethon regnuit annis quia agita  
er nouum Et post hunc semper sicut Tasius annis  
sexcaginta sex, ante tuos igit annos egyptios  
ex egypto procul nos recessisse Deinde amenophis  
adiiens regem hunc contulit, et deorum fuisse totum  
placuisse sicut osorem quedam prior regum, et  
implesse desiderium enim nostrum sacerdotem Ide ame-  
nophis natum et pietate proprio, quod videbat quod diuina  
participari natura Et secundum hunc sapientiam  
hunc hunc praesentum futurorum Et dixisse regi hunc  
vniuersum enim, quod posset vide deos, signum a legibus  
et aliis maiestatis hoib[us] pugnare concidet  
In quo letitium regem oes dicit pro corde debiles  
egyptio congregasse et seasse multitudinem numero  
occultaginta Eosq[ue] ad sectiones lapidum et genere milii  
orientale misisse, ad hoc esse efficiendum, simul  
et alios egyptios quibus hor erat iunctum, fuisse autem  
quosdam inter eos etiam rationabilium sacerdotum  
leprosos ait Amenophis vero illi sapientem  
diuiniusque virtus referit timuisse, et circa semetipsu[m]  
et apud regem deos vulnus, ut apte suaderet  
eis vim fieri, sed icasse quoniam auxiliarent quidam  
manus et hoib[us] egypti obtinerent tredecim

āmis. Et h̄c m̄ nō quidā p̄sumisse regi dicere, sed  
et his hōib⁹ cōscriptū reliq̄s libri, et ysem̄p̄m  
et apud regē, ⁊ p̄terea regē i cōrietate matr̄  
mā p̄uenisse pro iudeis, his v̄bis h̄reser̄ his  
utq̄ cogat̄ rex ut ad requiē ⁊ tutam̄ eorū  
retineret ciuitatē, deserit̄ vrbē, que tūc fuerat  
pastorū nōte auarit̄ p̄buit̄ eis. Et tūt̄ her  
ciuitatē ⁊ theologiā antiquā valde p̄fesa  
Porro illi in hāc īgressi, ⁊ locū h̄ic ad resultādū  
h̄nt̄. opimū duc̄ sibimet̄ quēdā heliopolita  
norū pontificū Osaphipha cōstitueret. I h̄ic  
se obediens in oīb⁹ iuvaueret, vt ille p̄mū qđe  
eis legē posuit, vt neq; deos adoraret, neq;  
abs sacris aūalib⁹ qđ p̄cipue feria apud  
egyptios erat, se p̄mitio ab p̄metet, nulliq;  
popularet̄. m̄si cū qb⁹ iusurandū h̄c videbat̄.  
Her autē sentiens, et alia plura matr̄ egyp̄tior̄  
cōsuetudinib⁹ imitata p̄cepit milo opere  
miuros edificari ciuitatē et ad bella p̄eyoti  
cōtra amenophim regē h̄pse vō assumens  
senā etiā alios sacerdotes et matulatorū  
quosdā, misit legatos ad pastores qđ videbat̄  
a theb̄mū rege depulsi, ad h̄ic solinor̄  
vrbē causas suas et alior̄ qđ siml̄ fūctat̄ echo  
torati, p̄m̄s et possens, vt pariter cōtra egyp̄tū  
capitam̄teret̄, p̄misit̄ eos fore vētuos.  
P̄mū quidē in auarit̄ p̄gemitoriū suorū  
gūtaū, et necessaria p̄plis abūdātiis exhi  
benda, pugnatiros autem p̄p̄to, et  
ex p̄mū faciliū subduiros illi vō letina  
cumulati os̄ alacriter v̄sq; ad diutēta milia  
vitor̄ pariter sūt aggressi, et nō post multū  
ad illuarin v̄sq; venire Amenophis autē  
egyp̄tior̄ rex, dū illoū audiret̄ i uisionē,  
nō mediorūter vulnerauit̄. Dū recordaret̄  
qđ ei p̄dicerat̄ amenophis p̄p̄ie. Et p̄mū  
quidē cōgregat̄ egyp̄tianā plebē fructo os̄iho  
nū p̄cipib⁹ eoz aūlia sacra, et qđ p̄cipie a  
sacerdonib⁹ honorabat̄ ante p̄misit et sacer  
donib⁹ p̄cipiāt̄ iugis, vt simulachra eorū  
mūt̄ relaxeret̄. filiū vō sethōn̄ qđ etiā flāmēs  
a Rapsō p̄s̄ nōe vorabat̄. Cū quiq̄ est  
ānor apud suū cōmedauit amīcū h̄pse vō  
trāscens cū alijs egyp̄tior̄ v̄sq; ad trecenta  
milia vitor̄ bellatorib⁹ vitor̄ om̄t̄rēs cōgressa  
nō est, p̄utans em̄ semetipsū cōtra deū pug  
nare. Post tergū reuerso, veit ad memphim,  
et sumēs ap̄m̄ ap̄m̄ aūlia sacra mor in  
etiopia cū vniuersib⁹ nauib⁹ et multitudine,  
verit̄ egyp̄tiorū. Ugrām nāq̄ erat ei subiecto  
egyp̄tiorū rex, qđ suscipiens etiā p̄lm̄ vniūsū  
p̄buit̄ alimētā hōib⁹ necessaria, qđ p̄ouia

m̄strabat̄. Et ciuitatē ac vicos, vicos cū ten⁹ eis  
qui fuerat̄ deducti ad fines egyp̄tior̄, et i ethio  
pia quidē h̄ gesa sūt Solimū vero desiderat̄  
cū vris pollutis Egyp̄tior̄ sic p̄fime hōib⁹ v̄s p̄.  
vt eorū victoria esset m̄m̄ p̄fima h̄is qđ tūc  
eorū imp̄ietates inspiciebat̄, nō solū etiā ciuitatē  
et vicos cōtem̄ auere sacrilegia sciantes, et  
deos idola deuastat̄, sed etiā ipsa sacra aūlia  
qđ colabat̄ crudelissime disperseret̄ p̄p̄tores et  
om̄siores horū sacerdotes atq; p̄hetas esse cogentes  
quos etiā expellebat̄ nūdos. Dicit̄ itq; qđ ouīa  
tōc̄ leges eis cōposuit̄ sacerdos qđā ḡne helio  
politis nōte Osaphiphas vorat̄ ex nōte Osiris  
heliopolitani dei qđ dū ouīs̄ finit̄ ad hoc  
gen⁹ mutauit̄ nōl, et vorat̄ ex Moyses. Que vō  
egyp̄tī de iudeis p̄ferit̄ h̄c sūt ſc̄, et m̄lt̄ b̄e  
ciuitat̄ ciuitat̄ p̄tereo. Dicit̄ autē rūro manethon  
qđ postea amenophis ex egyp̄to digresso est, nā  
magna v̄tute fil et filiū eius Rauiſis, et ipse  
h̄is magnū exerat̄. Et cōḡesi cōrta p̄satores  
atq; pollutos v̄t̄t̄ eod̄ v̄sq; ad syriā fīnes h̄ec  
eqđē et h̄ic̄ modi manethon cōscriptis. Quia vō  
amīla longē deliciamē atq; mētē, apta vō  
mōstrabo illud p̄mo deſtinguis̄ qđ postea alēna  
grā reſerēdū est. Isēm̄ cōſtitit̄ nob̄ atq; p̄feso  
est eo qđ ab initio nō fuerit̄ egyp̄tī ḡne ſi, et  
trīmēc̄ illuc adueniissent, et egyp̄tī obtinueret̄.  
et ex ea rūro egyp̄tī ſi nō p̄gemitores, qđ vō  
nob̄ postea p̄m̄ti nō ſūt̄, egyp̄tī corp̄ debilitati,  
et qđ ex his nō fuit̄ Moyses qđ p̄lm̄ edixit̄ ex egyp̄to  
sed anti m̄līs generatōes extint̄, y qđ ipse  
dixit conabor tend̄. Prīmā itaq̄ causa posuit  
figmē visiblē. Ilex em̄ inquit Amenophis  
cōap̄luit̄ videre deos, qđ p̄utas ſiquidē, quia  
apud eos ſolēnes erat̄, bouē ⁊ hīnū ⁊ crocodilos  
et Camaropatos volebar asp̄at̄. Celestē autē  
quid̄ poterat, et nūc hoc habuit̄ desideriū, quia  
v̄t̄q; et p̄t̄z em̄ rex alter hos viderat̄. Ab illo  
gāndiens qđib⁹ eſſent̄ ⁊ quēadmodū eos vidiſſi  
noia nequaq̄ agerbat arte, ſi forte ſapiēs erat̄  
ille vētēs, y quē h̄c rex posse agere ſoſidebat, qđ  
ſi ita fuīſet̄, quid̄ impossibilat̄ ſoſiſtētā  
nō p̄ſuīt̄, nō euīt̄ qđ voluit̄. Unde quā rōc̄  
h̄c potuit̄, vt p̄ter ſemīnēb̄ aut lepoſos  
ei inviſiblēs eſſent̄. Dū trāſcūt̄ em̄ p̄ter imp̄ie  
tare, nō p̄ter corporū diminiuōes. Demde tam  
m̄lt̄ milia lepoſor̄ ⁊ male hīnū vna pene hora  
quid̄ fuit̄ poſſible cōgregari, aut quid̄ rex nō  
obediuīt̄ vati. Ille nāq̄ p̄cipit̄ debiles egyp̄tios  
erilio deportari. H̄icāt̄ eos ad ſectiōes lōpidū  
deſtinant̄ tāq̄ operariō indigenos, et nō p̄t̄  
gare p̄uītā volens. Aut aut̄ eo qđ vates qđ dū

semet ipsū perimerit prouidēs eorū itā t que  
 erāt ēgypto futura et cōscriptū libū regi  
 reliquit. Prinde ab initio vates etiā sūmū lūcū  
 nō p̄suauit, quō nūc repente regi cōtradixit  
 volenti videre deos quā q̄ se ipse p̄mtere feli  
 rubat. Qd̄ vō m̄ter oīā ē stultus vīdeam⁹.  
 Audientis cīnī h̄ m̄quit, et de futuris iā metuēs  
 Debiles illos q̄ quib⁹ ēgyptū p̄negare debuerat,  
 neq̄ tūc de p̄mūcia p̄tulit, sed rogātib⁹ eis  
 sicut ait, ciuitatē dedit dudū a pastori⁹  
 habitatā q̄ vobrab⁹ illū atī. Ad quā ogregati  
 p̄mīapē m̄q̄ degere et sacerdotib⁹ h̄eopolitani⁹  
 qui eis expositūr. vt neq̄ deos adoraret. Ileg⁹  
 ab ēgyptiā festiū iūtat⁹ cūlib⁹ abstineret.  
 sed oīā perimeret atīq̄ q̄sumeret, nulli permis  
 imficeret, nisi cū q̄b⁹ cōmūti ēc̄ videbant⁹, et  
 iure iurando m̄līcūdīne obligatā. q̄ten⁹  
 in cīb⁹ legib⁹ p̄duraret. Ilū atī ciuitatē mū  
 mītū cōtra rege dicit eos bella si p̄fisse. Adieſos  
 aut̄ subiccat q̄ misit h̄eololymā rogans  
 illos p̄ auxiliis exhibendis, et daturū auarim  
 cōpīmētūs q̄ forēt et h̄eololymīs egrediēb⁹  
 ḡtē maior, et ex qua p̄dēs oīc̄ ēgyptū obti  
 nēret. Denide subiugit illos q̄d̄ vētū scūmū dūces  
 m̄lib⁹ armatorū Regē vō amenophim ēgyptiorū  
 cū nō cessaret repugnādū deo, mor ad ethiopiam  
 refugisse et apinū cū alijs sartis cūlib⁹ deuenire.  
 Hierololymas vō iūasice facta et ciuitatis  
 depopulatas et cōpla rōcremata, et equestres  
 permisere refert, et nulla iniuriae aut oīe inīquat⁹  
 abstinuisse. Qd̄ vō q̄uerationē leges eis exhibuit.  
 Sacerdos inquit etat ḡnē h̄eopolitī noīc  
 arsiphias votato ab appellationē Osirios Helio  
 poliūtū dei et mutatio noīc dīct⁹ postea mōsēs.  
 Tercodēcimo vero inquit āno Amenophim  
 postq̄ regno pulsū ē et ethiopia p̄fectū cū  
 milīa milīa dicit, et cōgressū cōtra pastores  
 atīq̄ pollutos habitu cōflictione vīcis. Et  
 milīos interficentē vīta ad frīes frīe p̄scutū  
 in his iterū nō utellerū se veri similitudine  
 se mētrī leprosū, nāq̄ et cū eis aut milītudo  
 collecta debiliū. Ilic̄ primū irasceret regi  
 tīca se vītī talia facient⁹. Al p̄mōtōne  
 vari⁹. Tamē cū a seccōe lapidū sūt egressi, et  
 pīmūna p̄pere. oīs circa eū mitiores effecti  
 credendi sūt. Porro si ad hīc et illū odio habebat  
 seorsū magis insidiari potuissent nō circa oīs  
 bella cōmittere cū sī plurimi existentes milīx  
 illic cogitationes haberet. Prinde etiā si cōtra  
 hoīes pugnare dēceuere, nō tū cōtra deos  
 impīctatē gerere p̄sumebāt, nec cōtraria  
 sūi agere legib⁹. Inscripti ēst nosūt. Oportet, q̄ quib⁹  
 unq̄ nos manethon grāt̄ agere, q̄m̄ hīc⁹

inq̄atīs p̄ncipes dīat. Nō eos qui ex hīcōso  
 lymā sūt egressi, sed illos ipsoēs ēgyptiōs ēse  
 p̄bat et matine sacerdotes atīq̄ iūsūtādi  
 vīcīlū illorū multitudine cōuerse. Illud  
 autē quō nō iterationabile est. Nec pīcula belli  
 p̄ticipatō est, si misere māculatos ad hīcō  
 solymā, et ab eis solāma posatēt, māxīa strī  
 tūtā nō illoz, sed h̄īc̄ fugientis ostendit⁹. Hīc  
 nāq̄ etiā nō lōpositū ciuitati.  
 id ē a rēplorū s̄holacione p̄spīsi edicēt. Et hoc  
 postea fuisse mūtūtū Miranda vēs, q̄ posteris  
 quidē turpe fuit tale nōcōcīsū. Ipse vō qui  
 fundauere vībē ornare semet ipsoēt etiā vōbulo  
 credidere. Hīc autē forūtīm⁹ vīrū mīla detrac  
 tōrib⁹ imperiā nō utellerū q̄ hīcōsolymā  
 nō id vōcū iūdīca q̄ ḡreat⁹ si⁹. Quidq̄ ampli⁹  
 q̄libet dīcētōtra mēdatū tūc̄ imprudentē  
 expositū. q̄m̄ vīguū iā magnitudinē suscipit  
 hīc liber, alīnd faciens p̄tāpiū cīterā p̄ntis  
 operis explanare tētabo.

### **Ophianū Joseph⁹ de antiquitate Iudeorū ad Epaphroditūm. Liber sedis**

Non quidē volūtūne clārissē  
 mīhi epaphroditū de antiquitate  
 mīra mōstrātū, phēmāt et chal  
 deorū. Egyptorūq̄ lūteris  
 satīsanēs verūtū, mītōs q̄ gre  
 cūlū oscriptores addūcēt, et  
 mīcā edūcēdo disputationē aduersa māmethō  
 nem et thermonē et alios q̄d̄ cībū. Nūc  
 autē mīthōabo reliquōs arguere, q̄ cōtra nos  
 alijs cōscriptere. Impulsū emī sūt cōtra cōpīone  
 respōdere grāmatīcū si tamēassūmū hoc opōrtet  
 offīmū horū q̄t̄ eo cōscriptū sūt, alia valde  
 q̄dem similia sūt dict⁹ aliorū, alia valde  
 ali feūola fr̄igida. Plūrima vō quādā tātēmodo  
 dētectionē hīcā, et mītā (vt ita dūcīm)  
 in eruditū p̄bañōtū tātē ab hīcō q̄posūt et  
 morib⁹ p̄raua et totū vīte sic rēporib⁹ importuna  
 Quia vō mītā hoīm p̄pter pīltītā sūtā hīs  
 poti⁹ sermōnib⁹ capiūt⁹, quā illū q̄ milō studio  
 cōscītib⁹, et derogaciōnib⁹ quidē graudēt,  
 p̄mōtō vō mōrdēt, nihil horū nouit  
 in dōctō. Illud q̄d̄ seminari dīat, quo cū uidei  
 essent, allemandī vōtī sūt sīlīs ītīcient  
 ēst. Oēs etēmī, qui ad colomā aliquā deuonāt⁹  
 et plurīmū alterius genere differūt, ab edi  
 fīctorib⁹ appellationē acripīt⁹. Et q̄d̄ opūs  
 ē de alijs dicere, mōrū emī ipsorū hī, q̄ mīthō  
 chīā mīhabitūt. Anthīochēm nōtānt⁹. Jus  
 emī ciuitū eis dedit conditor peleus⁹. Hīc̄ et q̄  
 īephēsō rōmorāt̄, in licetōna cū ciuib⁹ exīnde  
 nos vīniūn sūt. Nec p̄brentib⁹ regīs eis p̄

et papa successoribus romanorum vero demetia cuius  
nō puerū domū appellatiōnis sue cōcessit illō  
soli viris singulīz, etiā māris gentib' cōi.  
Hiberi dēmōs antīq' et t̄yrem & sabīm et  
romam vocat' Si vero hūc modū aūserit  
cōis aiuntas Appion quiescat dicēs semetipſū  
allerandiniū, nato ēi myſundissimā egypto  
quō erat allerandiniū iure ciuitatis sicut  
ipse in nob̄ dicit ablatō. nō solis egyptiis mū  
orbis domū romam p̄ticipari ciuiuslibet  
ciuitatis interdixisse videant' hic aut̄ in  
robusto est, ut dignitatis quas ipse sp̄etrare  
phibebat ad ipsa nō valens ciuitati conet'  
eis q̄h' iustissime p̄pere illō em̄ p̄pter iopīā  
habitatorū cuiusrat̄ quā studiōs edificabat  
Allerander mōr̄ aliquos ibi collēgit, sed  
cōes app̄bans diligenter et v̄tute ac fide  
dignos iūcētis hoc p̄tromā mōr̄ exhibuit  
cū genit̄ mām studeret, nō mediocriter  
honorare Ali em̄ eothēus Quia p̄pter māsue  
tudine aīq' fide quā ēi p̄būnere iudei sarmātia  
regionē adiecat, ut ea sine tribut̄ p̄tēt Silia  
et sapuit post allendiniū etiā p̄tholomeus  
tagus de iudeis in allendriā cōmoratib'  
Illa egyptiaca eis castra cōmisit, arbitraty  
ea fide siml' eoz et fortitudine cōseruanda  
et in cōrēne credēs se tūtissime regnaturū,  
et nō in alijs lib̄e ciuitatib' ad calon p̄tē  
iudeos habitandi causa direxit Post hūc  
aut̄ p̄tholomeus, qui philadelph⁹ est appellat⁹  
nō solū si qui fuere captiui apud eos, mōr̄  
cōes absoluit, sed et pecunias ei⁹ sepius cōdo  
nauit, et qđ maximū est desideravit agnos̄  
māt̄ leges, et sc̄iūrū scripturarū volumina  
r̄cipiuit, misitq' rogans destinari viros.  
q̄ ei interptaueret vel interptati sūt legē, et  
ut h̄ aptime cōsribere cōt̄ diligētia h̄ac  
cōmisit nō quibusq' viris, sed demetriū  
phalereaz andicā et oratō ad h̄ implendi  
cōstituit, quorū eruditōne ḡraū literarū  
Demetrius disserebat Alij vero habebat  
cūstodiā corporis eius iūctō his ḡ h̄ac diligētia  
imperauit, nō em̄ leges et patrū mōr̄ū  
philosophiā dīcere cōcupiisset, si his mentes  
despiciaret et nō potius valde mīraret' Que  
pene cōes iordine p̄gēntiōes ei⁹ mācedoni  
reges ignoraueret, h̄m̄tes ḡ nō p̄pūi firm  
liaritas affectū. Tera⁹ nāq' p̄tholomeus, qui  
vocato est benefactor fortiner obtinēs fr̄uā  
vniuersa nō dīs egyptiāq' p̄tioria sole  
mitates gratificab immolauit Sed veniens  
ad h̄crosolymā mīnus hostiās sicut nō  
mōr̄ est, deo gratificauit, dignissimaq'

Dicauit ornamēti victorie Philometor aut̄  
p̄tholomeus et ei⁹ uxor Cleopatra cō regnū  
cōmisere iudeis, et dices tōtū fūere milite  
Orrias et dosytheus iudei, quorū nōb⁹  
decogauit Appion, nō debuisset oya eoz p̄co⁹  
mirari & grās agere, qm̄ liberauere alēadriā.  
quā veluti defendere se q̄s cōsingit illā dī  
rebello surrexisit in cleopatre regno, et peri  
tūlū pessime p̄diciortis insisterat̄ labore  
ciuitas inestimab̄ preliis est crepita Sed postea  
inquit orias ad v̄tē deduxit exercitū pūi  
cū cōt̄ illī Heren⁹ p̄ses romanorū legato  
quod (vt ita dī) recti atq' iuste factū est.  
P̄tholomeus em̄ q̄ cognoscato p̄fōtōn monētē  
suo p̄tē p̄tholomeo philometore, egredio est de  
cōrēne volens reginā cleopattā expellere,  
et filios regis, ut ipse regnū iūctō sibi met  
applicaret, p̄pter h̄ cōt̄ orias aduersus eis  
bellū pro cleopatre suscepit. Et fide quā  
habuit iūca reges nequaq' i necessitate  
deseruit Testauit deus iustitiae eius  
maifesto apparuit illā p̄fōtōn p̄tholomeus  
cū adūs ereritū quidē em̄ pugnare  
p̄fūmeret, oēs vō iudeos i ciuitate positos  
cū filiis & uxoris⁹ capiēs, mīdos atq' vinatos  
elephantib' subiecisset, ut ab eis cōculati  
desiceret. Et ad hoc etiā vestias ipsas  
debr̄asset, torvarū q̄ p̄parauerat euenerē  
Elephantū em̄ relinquēt sibi cōpositos  
iudeos impetū facto suū amicis cūs mīlos  
exp̄siō interemere. Et post hec p̄tholomeus  
quidē aspectū terribilē rōtēplāt̄ est, phibēt̄  
se ut illis noceret hōib⁹ Cōcubina vō sua  
charissima (quā atq' quidē h̄ythacum  
Alij vero heren⁹ denomināt̄) suplitanū ne  
tamā impietatē pagereet cōcessit, th̄is  
q̄egerat, vel actiū erat penitētā egit  
Vnde recte hāc dī iudei alexandria cōstituti  
eo q̄ apte a deo salutē ḡmeruerūt celebrare  
nosrūt̄ Appion aut̄ dīmū talūmator etiā  
p̄pter bellū aduerso p̄fōtōn gestū, iudeos  
amisere p̄sūp̄s̄t, cū eos laudare debuerit  
Iō aut̄ ēt vltimē cleopatre regine alexan  
dimoy meruit, veluti nō imperiis,  
qm̄ etiā nō fuit ignoratus, et nō poti⁹  
illā redargueret studiuit nū nihil dīmō  
iusticie & maloz operū definiuit, vel iūca  
generis necessarios vel circa maritos suos  
qui etiā diligerint cā Vel in eō cōtra  
romanos dīnes et benefactores suos  
imperatores. Que etiā sc̄iūt̄ arctio  
arctiōem om̄dit int̄plo mīhil sibi  
noante p̄cēmit aut̄ et sc̄iūm̄ insidij.

paternosq; deos et sepulchra p̄genitorū depo-  
pulata est. p̄cipiensq; regnū a p̄mo cesare  
eius filio et successori rebellare p̄sūpsit. Autonūq;  
corrīpens amatorib; reb⁹ et partie inimicū  
serit, et infidelē rīta suos amicos instituit.  
Alios quidē ḡne regali spoliās, alios aut̄  
dementes ad mala gravenda cōpellens. Sed  
qd̄ oportet ēpli dia, n̄ illū ipm i nauali certa  
tumne retinqueb̄ id est maritū xp̄parēt cōmūnū  
mūli filiorū tradē cū exercitu ap̄tīna patū et asseñ  
esse qui cogit nouissimū vō alexandria a cesare  
capta. ad h̄o vīsp p̄dicta est. ut saltē hinc sp̄are  
se induret si posset ipse manu sua iudeos p̄mitē.  
eo q̄ rīta oēs crudel' et infidelis extret. P̄tus  
ne gloriādū nob̄ nō est, si quēadmodū dīnt  
appion, fāmīs tpe iudeostū nō est mēsa. Sed  
illa quidē pena subit competēt. Nos aut̄ magis  
cesare vīm̄ test solatij atq; fidei, quā rīta cū  
contra egyptios gessim⁹ nec nō et senatu eiusq;  
Dogmatib⁹ et ep̄stolis cesarii angusti, q̄b⁹ m̄ra  
merita compant̄. Has litteras appionē oportebat  
inspicere, et z̄ ḡna examinare testimonia sib⁹  
alexandro facta. Et oīb⁹ ptolomei⁹ et que a senatu  
cōstituta sūt. Nec nō et magis romans imperatorib⁹  
Si vō ḡnū manū frumenta acītū i alexandria  
tōmerat⁹ metiri nō potuit. h̄ iudicū ē sterilitat⁹  
ac necessitat⁹ frumentorū nō accīrū atio iudeorū  
Quid em̄ sapiat oēs imperatoreb⁹ de iudeis?  
alexandria cōmorantib⁹ palā eq̄ llā administratio  
viris m̄hilomin⁹ ab eis q̄ ab alijs alexandrinis  
trāslata est maximā vō eis fide oīlīm a regib⁹  
datā cōseruare. id est flūrm̄s cūstodīa, toriūsp  
cūstodie nequāq; his reb⁹ m̄dignos esse iudeorū  
Sed sup̄ hoc quid ḡm̄t si sūt rīues eosde deos,  
quos alexandrinū nō colūt? Cui respondeo Quā  
enā cū vōdūtis egyptiū inter alterutros filio  
magno et sine federe de religiōē cōtenditib⁹?  
In cōterīptera nō vos oēs dīam⁹ egyptiū os?  
et neq; cōterī hoīes qm̄ bētias aduersantib⁹  
natiue rītūs m̄la diligēcia nutritientes  
Cū gen⁹ vīsi m̄z vñū atq; id ēste videatur  
Si aut̄ i vob̄ egyptiū tamē differentē op̄inōnū  
sūt, quām̄rāt̄ sūḡib⁹ q̄alidē i alexandriā  
aduenerūt? Sin legib⁹ a p̄cipio ostirūt̄ item  
talia p̄māscere? Is aut̄ sed in om̄is causib⁹ nob̄ appōit.  
q̄sīt̄ veritate ob hoc attusat iudeos i alexandriā  
ostirūt̄. Cū oēs nos cilparis̄ positos eo qđ  
nostam⁹ habere cōcordia. Porro etiā sed in om̄is  
auctores quilibet rītūt̄ et appionē silēs alia  
dimorū fuisse rīues. Donec em̄ ḡrci fuisse et ma  
re donec hāc rītūt̄ h̄m̄t̄ nullā seditionē  
aduersa nob̄ gessere. sed atq; cōsere sole matib⁹  
Cū vero m̄litudo egyptiū crevissit inter eos

pter ofusioēs tēporū etiā hoc opus spē  
additū. Nec vero gen⁹ p̄māsit p̄mū  
Ipsi igit⁹ molestie hui⁹ fuere p̄ticipū  
nequit p̄slo macedonitā hūtē cōstatū.  
neq⁹ prudētiā grecā, sed aut̄ saliat vīctib⁹  
mal⁹ morib⁹ egyptiorū et atiquas imm  
ritas adiicesū nos exercentib⁹. Et diuerso  
nūq⁹ factū est qd nob̄ imp̄p̄rare p̄sumūt  
lā nū plurim̄ eoz nō oportūt ius ei⁹ cui  
utat obtineat p̄ḡmos vītates eos q̄ hoc  
privilegiū ad oēs imp̄p̄rare noscūt. Nā egyptis  
nē regū quisq⁹ vider⁹ ius ciuitatis fuisse  
largit⁹, neq⁹ nūt q̄libet īgatorū nos aut̄  
alexander qdē introdixit, reges aut̄ auxili  
Romānū vō s̄p̄ custodire dignati sūt Itaq⁹  
derogare nob̄ app̄ion dignat⁹ est, q̄ imp̄p̄rare  
nō statuat⁹ imagines trāq̄ illis hor ignorātib⁹  
aut̄ defensione app̄ions indigentib⁹, c̄ p̄n⁹  
debuerit admītātē magnammitatē medio  
trātēz romanorū. Qm̄ subiectos nō cogit  
partia iura trāstende. Sz suscipiūt honores  
sicut dare offerentes p̄iū atq̄ legitimū est  
Nō em̄ honoris grātia⁹, q̄ ex necessitat⁹ &  
violentia offert⁹. Greas atq̄ et alijs q̄b̄is dā  
bonū esse credit⁹ imagines instituere. Demiq⁹  
et patrū & vrorū filiorūq̄ figurās depingētes  
exultat⁹. Quidā vō eriā m̄hi sibi competētū  
sumūt imagines. Alijs vō et seruos diligētes  
hor faciūt. Qd̄ ḡ m̄tūt est, si eriā p̄ticipib⁹  
ac dominis hūtē honorē p̄bere videat⁹.  
Pero aut̄ legislator nō q̄si p̄hetim⁹ romā  
nōtū potētā nō honorādā. Hāq̄ musā  
neq⁹ deo neq⁹ hōb⁹ vīlē despiciens. Et qm̄  
toti⁹ atati multo magis dei mātāt p̄bat m̄serius.  
Iterdit⁹ im̄aginib⁹ fabricari. Alijs aut̄ honorib⁹  
post deū colendos nō ḡhibuit viros bonos  
quib⁹ nos et īp̄atorib⁹ et populūt dignitatib⁹. + Romānū  
ampliāt⁹ fratim⁹ aut̄ y eis cōtinua sacrificia.  
et nō solū quotidiam⁹ dieb⁹ ex impēnta toti⁹  
dmūt uideorū talia celebrant⁹. Verū cū  
nullas alias hostias ex toti⁹ neq⁹ p̄fili⁹ yagam⁹.  
Solis imp̄atorib⁹ hūtē honorē p̄cipiūt pariter  
exhibem⁹, quē hōtāt nulli p̄solūt⁹. Hec itaq⁹  
coiter satissimā posita sit adiuers⁹ app̄ione  
pro his q̄de alerādria dicta sūt. Admiror aut̄  
esse eos, q̄ ei⁹ hūtūsmodi formēt p̄bueret id est  
possidom⁹ & ap̄ollon⁹ Melom⁹ qm̄ attuſat  
quidē nos m̄te nos eosdē deos nū alijs nō colim⁹?  
mentientes aut̄ pariter et de mē tēplo  
blasphemias cōponētes īcōgruas, nō se  
putat imp̄ie agere. dū sit valde turpisim⁹  
liberis q̄libet ratiōt metiri? Multo magis  
detēplo apud nūctos hōtēs nōtāt tanto sāti.

tate pollente in hoc enim sacro appion psumpsit  
edicere. assim caput colloasse iudeos. et eum colere  
ar dignum fac tanta religione et hoc affirmat  
fuisse de palati. dum Antiochus epiphaneus et  
expoliaser templi. et illud caput suum et auro  
compositum mlns pecunia dignum ad hoc agitur.  
ptius quidem. qm egypcius vel si aliquid mle  
apud nos fuisse nequaquam debuerat increpare.  
cū nō sit dexteror astin fuisse sacerdotibus  
et hinc et alijs qm apud eos dñ Deinde  
qm nō intellectu operibꝫ scripato de credibili  
suo mendacio. legibꝫ nāq sy vrm̄ isdem i  
quibꝫ sine fine cōsistim⁹ Et cū varijs casis  
memoriam auitatem sint etiā aliorū verauerint  
Et diu ac pompeius magn⁹ ac ligii⁹ crass⁹.  
et ad nouissimum titus cesar bello vincētes  
obtinueri templi nichil huiusmodi illic uene  
nere. sed purissimā respectu de qua nichil  
nobis apud alios estabile Causa vero antioch⁹  
neq; insta fecit templi desolationē. sed de egestate  
periculum ad hoc accessit cū nō esset hostis. et  
sug nos auxiliatores suos et amicos aggressa  
est Nec aliquid dignum derisione illic uenit  
Multi et digni cōscriptores sui hoc quoq;  
testor polybius magalopolita. strabon  
copador ncolau⁹ damascen⁹. Crinagrus  
et Capo tēporū cōscriptor. et Apo Napolodor⁹.  
oēs dicit pecunia indigēt Antiochū trās  
grassū federa iudeorū. et spoliasse templi auro  
argentioq; plena. Nec igit appion debuit res  
piter nisi tot astini ipse potius habuisset. et  
impudentia tamis. et qm apud ipsos assulet  
coli neq; em extinsec alia rōe mentitus est  
Nos itaq; astini neq; honorē neq; pto alioq;  
dam⁹. sicut egypcius crocodilis et aspidibꝫ.  
qm eos q ab initio mordet. et a crocodilis rapiunt  
felicis. et deo digni arbitrant⁹ Sed siū apud  
nos astini. qd apud alios sapientes viros onera  
sibimet imponit sustinetis Et licet ad artos  
accidentes commēdat aut post posita nō ad  
impleant mltis valde plegas. atq; ut quippe  
operibꝫ et ad agriculturā reb⁹ necessarijs  
m̄strātis. sed aut dñm̄ sic didicimus⁹ Fuit  
appion ad compendū vba fallacia. aut  
certe ex rebus initia sumēt her implere nō  
valuit. qm nulla p̄tōtra nos blasphemia  
pūeris Alterū vo fabula de regnante ma  
plena de grecis appion. de qm dīc sat erit. qm  
qui de pietate loqui psumūt. oportet eos nō  
ignorare. min⁹ esse tmūdū p̄tōla trāsire  
qmā sacerdotibꝫ scelera vba cōfring⁹ In vo  
magis p̄tōde defendere sarcilegū regnā  
iusta et veraria de nōis et de tēplo cōscribere.

Volentes enim Antiochō prestare. et fideliitatē  
ac sarcilegū eius regere. quo item gentē mem  
est vsus ppter egestate pcammarū. Detrahētis  
nobis que ī futuris essent mentiti sūt Propheti  
vero alioz facta et appion. et dixit Antiochū  
Tēplū suētē lectū et hoīc. Leo idem⁹. et  
propositi ei mēsa maritimis terrisq; volatilis  
dabit⁹ plena. et obstipuisset his hō Illū bonox  
ad oras regis ingressū tāq; maximū ei solatū  
pbiturū. ac pudente ad eius genua extensa  
dextera poposasse libertatē et iubente rege ut  
cōsideret et diceret. quis cēt vel air ibidem  
habitaret. vel q̄ cēt causa ciborū eius⁹ Tūc  
hoīc nō genitu et lachrimis lamētabiliter  
suā narrasse necessitatē. ait inquit se cēt  
et dñ pagat⁹ pūtā ppter vite cūm dīceptū  
se subito ab alienigenis hoībꝫ. atq; deductū ad  
templū. et inclusū illic. et a nullo ospitio. sc̄nta  
depiū pparatione saginare. Et p̄mū quidem  
h̄sibi moribilia bñfina p̄didisse et detulisse  
letinā Deinde suspitionē. postea stupore. ac  
postremū cōsuletis a ministris ad se accedētibꝫ  
audisse legē testabilē iudeorū. pro qua nutrit  
bat. et hoc illos facit singulārē amb̄ quodā tye  
cōstituto. Et comprehendere quidē grecū pere  
grinū. atq; anali tye saginare. et deductū ad  
quādā siluā om̄dere quidē cū hoīc. eius corp⁹  
sacrificare sēndū suas solēmitates. et gustare  
ex eius visceribꝫ et iusurandū facere in immola  
tione greci. ut inimicitas cōtra grecos habeat  
Et tūc i quādā sōuētā reliqua hoībꝫ p̄lūtis  
abire. deinde restat cū dixisse paucos iam  
dies debito sibimet spesse atq; rogasce ut  
erubescentes grecorū deos et superantes tūc  
sanguine insidias iudeorū. De mal' cū tēmū  
sc̄ntibꝫ liberaret huiusmodi ḡ fabula nō  
tontū oīs tragedia plenissima est. sed etiā  
crueli impudentia redūdar. Nō tū asarcilegio  
priuat antiochū sicut arbitriati sūt. qui ut  
ad illū ḡtā cōscriptere. Nō em̄ presūpsit  
aliquid mle ut ad templū accederet. sed sic  
autē uenit nōspērabit. Fuit ḡ voluntatis imiq;  
impetus. et milionērū sine deos quāta iusur  
mendari suyfluitas. quā ex ipsa te cognoscit  
valde frōllimū erit. Nō em̄ tēmū soloz grecos  
discordia legū esse dignos sūt. sed maxē  
aduerso egypcioz et plurimos alios. que  
etn̄ chorū nō cōtigit aliquā tētā nos peregrinari.  
ut aduerso soloz renouata cōiuratio  
p̄fusione sanguinis egerem⁹. vel quō possi  
bile est. ut ad has orias dēs iudei colligerent⁹.  
et tantis milibꝫ ad gustāda visera illa sufficiat⁹.  
sicut ait appion. vel cur tuētū hoīc quicq;

281

fuit nō em̄ suo noīe cōscriptis aut quō eū i suā  
patriā eēt nō cū pompa deduxit dū posset.  
Hoc faciens ipse quidē putari pius et grecorū  
amator erit⁹. assumere vero cōtra iudeos  
odii solatio magna cūtorū Sed her relinq⁹.  
insentatos em̄ nō bb. si operib⁹ dicit arguere.  
Sciūt igit⁹ oēs. q̄ videre cōstructionē tēpli n̄i.  
qualis fuerit ⁊ intrāgressibile eius purificatiōis  
iēgritati⁹ Quāq̄ em̄ portici habuit mānūtu.  
et harū singule p̄iam scđm legē habuere cūsodā  
In cetero itaq̄ ingredi licentiā oib⁹ etiā alie  
nigem⁹ mulieres tantūmodo mēstruante trāsire  
phibebant⁹ In secunda vō portici cūcti iudei  
ingrediebant⁹. eorū cōiuges cū essent ab oī pol  
lūcione mīdes In tercia masculi iudeorū. mīdi  
existentes atq̄ purificati⁹ In quartā autē sacerdos  
polis mīdū sacerdotib⁹ In adītu vero soli p̄tapes  
sacerdotū p̄ia stola circūamitti Tanta vō et  
circa oīa p̄uidēna pietatis. vt v̄ quas dā horas  
sacerdotes ingredi cōstitutū sit Mane etiā  
aperto tēplo oportebat facientes traditiōis hostias  
introire Et meridie rursh dū clauderet tēplū.  
Deniq̄ ne vas aliquod portari licebat tēplū.  
sed erāt in eo solūmodo posita altera q̄ mēsa tērribilit̄  
candelabri⁹ q̄ oīa i lege cōscripti sūt Etiā mīhil  
amplius neq̄ mīnisterior aliquorū ineffabile  
agitur. neq̄ intus illa epulatio mīstrat⁹ Hec em̄  
q̄ predicta sūt hūt tot⁹ p̄pli restom⁹ magnifici  
vōnch gestorū lūcēm sī trib⁹ q̄tuor sacerdoni⁹  
et harū tribūlū singule habeat hom̄ plusq̄ quicq̄  
mīlia. sit tñ obseruacio utimlariter ydies artos  
et his transact⁹ atij sacerdotes ad sacrificia veniūt.  
Et cōgregati intēplū medianie die p̄tendit⁹  
claves tēpli et ad numerū oīa vasa ycipiūt  
nullaq̄ ad abū aut poti⁹ attineat tēplo delati⁹  
Talia nāq̄ etiā ad altaria offere yhibitu en⁹.  
p̄ter illa q̄d sacrificia preparant⁹ Quod ego  
appionē esse diam⁹ nisi mīhil horū examināt̄  
vba incredula p̄tulisse⁹ Ita p̄tpe est. historie em̄  
verū notiā lessere grāmati⁹ Nō p̄st⁹ Et  
sc̄ens tēpli mī pietatē hāt qdē p̄ter mis̄ hōc⁹  
autē greci cōphēsione fuit. ⁊ p̄būlī cōfessib⁹ ⁊  
aborū opulentissimā claritatē⁹ Et periuos ēgē  
dientes ubi nec nobilissimōs iudeorū licet iūcare  
misi fucrint sacerdotes Hec ergo pessima est impium⁹  
atq̄ mendaciu spontaneū ad eoz seductionē.  
qui noluerit discutere veritātē⁹ Yea siqdē mala  
et ineffabilit̄ p̄dūta sūt nob̄ detrahere tēquive  
vīrusūq̄ tñ p̄fīm⁹ deridet adiſcēnd fabulosa

facta⁹ Et em̄ illū retulisse dū bellū iudei  
contra iudeos haberet longo quodā tpe iāliq̄  
rūutate iudeorū q̄ mea apollinē colbat  
venisset ad iudeos. cui⁹ hōis nomē dicit zabilon⁹  
Demde qui eis p̄mis̄ traditū se eis apollinē  
deū dorimētū venturūq̄ illū ad mīm tēplū  
Si oēs ascendet ⁊ credi dīsent oēm mīlitidm̄  
iudeorū zabilū vero seasse quoddā machina  
mētū lignū Et arcū posuisse sibi. et eōtēs  
ordines infixisse lucernarū. et ita abulasse.  
vt p̄tūl stātib⁹ apparet. q̄s tēlla p̄tā ite  
agens Porro iudeos imp̄inabili visione ob  
stupuisse. ⁊ longe cōstitutos teniūt̄ silentiū.  
zabilon vero mīla quiete ad tēplū venisse et  
autēt̄ detraxisse astm̄ caput⁹ Sic em̄ urbane  
cōscribit. et rursus dōra velonter aduenisse  
Igit̄ et nos dicere possim⁹. q̄ astm̄ h̄ est semet  
ip̄li⁹ Ap̄ion grauāt ⁊ sc̄at sc̄ultā sīl ⁊ mēdaq̄  
onerat̄ lōm nāq̄ q̄ nō sūt cōscribit. ⁊ cūtātēs  
nessiēt̄ transferre Id mea em̄ juīne mē  
cōfīm̄ est posita iūeta Gasam ⁊ nūllo ciuitas  
hūi dōra nūcipat⁹ In p̄hemīa vero iūeta mōt̄  
Carīmū Dōra ciuitas appellat̄ in nūllo cōcordis  
Ap̄ionē oblocutionib⁹ Quātuor em̄ dītrū  
itinerē p̄ail est a iudea Cūr itaq̄ nos rursh  
artūt̄ eo q̄ nō habeam⁹ cōmūnēs cū alijs  
deos. si sic sc̄ale credere p̄tēs mī ad se vētūt̄  
apollinē ⁊ cū p̄ellis eū ambulare sup̄ tēpā  
putauere ⁊ lucernā em̄ quoq̄ primo nūc  
videre⁹ Quālē ⁊ gōnta ⁊ talia cōlebrāt̄  
candelesia Sed nec aliquis ei abulanti per  
p̄tātā genitās mīlb⁹ obuiāt̄ Desolatos  
etī viros cūtōdib⁹ compērit. et hoc tpe p̄tī  
Cetera iam relinquo Janue vō tēpli altitudinē  
quidē erāt cūbōrū exagm̄t̄ latitudine  
vō viginti. oēs deaurate ⁊ p̄pē auro puro  
cōferte has claudebat nō mīm⁹ quā viri duūt̄  
dieb⁹ singulis. et relinqueret eas agt̄s nēfīm̄  
dīsm̄ mīm̄ erat facile eas lucernis ille  
aperiūt̄ credit̄. qui solo etiā habuiss̄ astm̄  
caput estimabat⁹. qui p̄pter dubiū est. utrū  
hoc caput zabilon deniū reuocari⁹ Ut certe  
sumēt̄ ap̄ion introdixit tēplū. vt antioch⁹  
iūeniret⁹ Vñi ⁊ ap̄ion aliquā mētiēndi  
deret occasiōnē ⁊ sc̄ibendū bāntātū p̄  
deū factōt̄ celi ⁊ tēplo ⁊ maris nūlli iudeos  
facturos alienigenē ⁊ mōxī grecis Oportebat  
autē mētēntē absolute dicere nulli facturos  
alienigenē ⁊ magis egyp̄tis⁹ Sic etiā ab

immo poterit o cuius figura de iuris iurando  
convenire ab egyptis utique non posse malignum  
ratus suum; sed propter calamitatem expulsi sunt  
Igrecos aut plus longe quam studiis sumi adiutari.  
ita ut nulle inter nos et illos inimicorum et zelotarum  
esse noscum? Ediuerso namque menses eorum ad manus  
leges coniugit accessisse Quorum quidam permanescere.  
quidam vero perirent non ferentes denio recessare  
Hoc tamen iusserunt namque se quisque audisse meminisse  
apud nos habuit, sed solus appion ut videtur  
audiens ipse utique opposuit nimis igitur hec  
magistrorum compositione etiam inserviret dicenda  
appionis administratione dignissima est Quarum  
verum hoc assertum in dicitur, quod neque legibus iuste  
vitam, nec deum colam ut couerteret, et diuersis  
gentibus serviam, et calamitatem quodam.  
armi ciuitatis sustineam ut utique principalis  
ciuitas romanorum sit. Cuiusque soli ab imo  
regnare atque nos seruire consuerunt Quis  
etiam ab horum magnanimitate se valeat  
abstinere? Nullus etiam aliorum per dictum  
sermonem quod appion locutus est, quoniam paucis  
concepit principatus continui possidere, et non  
rursum aliis facta mutatione seruiret Plurimi  
me namque gentes alios obediens coacte sunt?  
Soli autem egypti eo quod refugiunt sunt aut  
in eorum paupertate domini atque salutem migrantes  
messagies besuarii honoris propium uenerunt,  
ut nulli fabularentur horum quod asiam europaeam  
temiere Qui scilicet unam diem ex uno tono  
seculi non habuere libertatem, neque apud indigenas  
dominos neque apud exter nos Namque  
admodum eis visim per nos semel solu modo  
sed frequenter vastantes urbes, templa virtutes  
amputatos apud eos interficientes deos  
imperare non studio Illo enim conuenientia  
nos indocti appionis irritati, qui neque causa  
athemensis neque leudemorum atque suo  
coepit Quorum alias quidem fortissimos.  
quos summi diuersis viis sunt calamitatibus  
sauciati Diverso duximus athemensis aram.  
templo ephesini et delphos, aliisque multa  
propter intidit, sed potius inferentibus imperia  
Non autem accusator mortuus appium suuero est.  
malorum suorum apud egyptum gestorum prius  
oblitus sed se sotris est que resert fabula  
regem suum egyptum. ut ruedit excepit Venitum  
possimum et nos direte nos reges dauid et  
salomonem quod militias subdidere gentes Sed de

his modo suscedendi est, que vero auctio nota sit  
Appion modis omnibus ignorauit, quoniam persistet post  
illod principibus astie maceratibus egyptum quidem  
seruare nihil differet a frustis nos aut liberi  
consentes et iam ciuitatum in circuitu positarum  
tenuum principatus ambo viginti et centum, usque  
ad pompeium magnum, et dum vniuersi sunt expugnati  
a romani principibus omnes soli propter fidem  
sua maiores nostri auxiliatores et armis fuere  
Sed quod ut viros mirabiles non praebeantur, vel  
ut quoniam tamen in iureto, et inter hos omnes  
merat sorte et zenonem et thleantem in aliquo  
huiusmodi Deinde quod potius est mirandum  
semetipsi his adierat et beatissimam alexandriam.  
quod tu taliter habere meruit, quod rite fecit.  
Oportebat enim ut ipse suus existaret, quod alios  
omnes sic oportet et nullus esse videbat, et vita  
viroq; corporeum Quapropter recte quilibet alex-  
andrie condolebit, si ergo isto aliquid magni  
scipuerit De viris aut qui fuerit apud nos titulo  
nullo laudis inferiores sunt quod volunt  
inter antiquitas libris inveniret illi etiam vero quod  
in accusatione conscripta sunt digni erat sorte  
sine fortione retinqueret, ut ipse sui potius et  
aliorum egyptiorum accusator extaret Quicquid  
enim eo quod aitalia consilio sacrificium, et non vestimenta  
atque omnes suillus, sed et circumfusione gematalium  
vehementer iteridet de mortuorum quodam aitalium perceptio  
comum non nobis est, si alios homines vniuersis Appion  
aut sacrificantes nos vedarguerent incepit  
semetipsi, non genere sit egyptius Non enim grecus  
aut maceratus aduersat, isti enim operat sacrificare,  
id est tentu boui suis dominis et sacerdotibus  
vtrum ad epulas, que cum insimili non posse  
in mundum aitalib; desolari quod appion exponuit Qui  
tamen si solemnitas egyptiorum sequentur quidem  
munda hominis serotissimis aut bestiis impleret,  
quas ipsi iudicantes deos diligenter emuntrunt  
Etiam si quis eum consuleret, quod putaret omnes  
egyptiorum esse sapientes atque deicolas sacerdotes  
sine dubio fuisse Heremus duo dicunt sibi met  
ab initio a regibus esse precepta, ut deos colat  
et sapientiam diligat, quod illi facere principie  
iudicant, quod tamen et circumcidunt oculos, et a porcatis  
abstrinxerit cibis Sed neque ullus alter egyptiorum  
cum eis dominis sacrificare dignos sit Ceteris igitur  
fuit appion, quoniam per egyptium nonas detractiones  
componens, illos videtur potius accusare, qui  
non soli vtrum solemnitas ibi quas in nobis culpat iste.

sed etiam alios trahendi docent sicut dicit herodotus  
Unde recte mihi videtur apionem pater patris sue  
leges multorum soluisse blasphemie. Et enim necessario  
tunc sita cum genitalia vulnera ei facta nihil ei  
tunc proficeret et putrefacto magnis doloribus  
expiravit. Oportet enim bene sapientes in legibus  
propter eam pietatem integrum permanere, et aliorum  
minime permanere. Iste vero suas quidem leges  
est fugit. Deinde vero mentito est hic itaque tamen  
vite fuit apionis. Sed et ne hic iam sine liber  
acciperet. Cum vero et apolloni molon et lysimachus  
et alii quidam tam per ignorantiam quam per insaniam  
de legislatoribus non moyses de legibus verbaverat. ut  
ne iusta nec vera. Tunc illi quidam velut mago  
atque fallax derogat leges aut maline apud nos  
nullisque virtutibus affirmat et doctrices. Volo breuius  
et de omnibus ceterationibus et de particulari sicuti  
poterem proferre. Monet enim forte manifestum.  
et ad priorem alterutrum virtutem legum demeniam.  
isipsum adiusticiam laborum tolerantiam. et ad optimum  
modum optimas leges positas habeamus. Progo  
tam lectoribus ut non cum iudicia exequam huius  
operis lectio nesciuntur. et possumus laudes describere  
in eis. sed aduersus eos qui nos plurimum et  
fallaciter accusarunt. satisfactionem hanc puto esse  
iustissimam. Prinde accusationem apollonis non conti  
nue sicut apionem instituit. sed dispersim. Quippe  
enim aliquem quidem nos deo et hominibus odiosos appelleret.  
Aliquam vero formidinem nobis operat. Et diuerso  
rursum aliquem de suspicione frustum gentium me certum.  
Dicit autem etiam stultiores barbaros. et Egyptiacos  
nullum suorum solos vite utile compresisse.  
Hec autem omnia manifeste redargiuntur. dum vniuersa  
civitatis quae ab eo sunt dicta monstrantur. Et legibus  
operata. et a nobis cum omnibus integritate genti. Si  
vero contra fuerit factre intentione legum civitatis  
riarum apud alios constitutirunt. cuius rei cul  
pabilis illi sunt quae miasma solentia tales malas  
dicere voluerent. Quibus neutrum puto remanere  
quod dicitur neque quae eas habeam leges. quem  
ego capitulus et siemus ad increpandum positi  
turus sum aquae. quae principes et legibus propon  
tam. Paulus ergo siemus omnes volo prius  
editere. qui eorum quis sine lege et ordine vivunt  
hi qui ordinibus et communibus legum amatores  
et ceteri. et primi hoc inchoauerint. recte manifeste  
tudine namque virtute prestari dicendi sunt.  
Denique conant singuli eorum gesta sua ad  
attitudinem referre. ut imitatores aliorum videantur.

eristere. et non ipsi potius alios. ut legitime  
vivere debent exponere his igitur hinc immode  
habentibus etius legislatoris est meliora consi  
derare. et his qui usuti sunt legibus quas posuerit  
satisfacere quia recte sunt. Populi vero est ut  
in eisque constituta sit prudenter. et neque felicitate  
predente. neque calamitatibus aliqd horum immutetur.  
Dico igitur rem legislatore quoilibet quemodo  
etiam legislatorum antiquitate precedens liguresque  
enim et soli et zaleucos locrenses. et oabis que apud  
grecos mirabiles sunt nouelli atque recentes  
qui atque ad illas compati est noscum. Qui nec  
ipsi non legis fuisse olim apud grecos agnoscat.  
testis horum est qui nisique in opere suo. hoc usus  
est note. Non enim est in legem. sed in dissimilitudine senti  
tibus et regum preceptionibus plus regebat. Unde  
etiam milio typi pmasere tantum mortibus vientes.  
et non scriptio. Et multa horum quae sidem euenter  
causam permittentes nosce vero legislator  
antiquus existens. hoc enim undique manifestum  
est. etiam apud eos claram quae se contra nos loquitur.  
semper ipsi prebevit optimum principem populorum  
et conciliatorum magnum. Sed instructione totius  
legis vita contingens eis suavitatem haec libenter  
scripere. et firmissime in intellectu scientia custo  
dire. Primitus autem eius magnitudinis opera  
videamus. Ille namque progenitorum nostrorum relinque  
tum egypcius et ad etiam greciam remeantibus.  
multa milia siemus et plurimis et impossibili  
bus rebus cunctissime liberauit et in quaquam  
eos et milia arenas operebat transire  
via bellaq; deuinare. et filios et uxores perduce  
bella seruare in quibus dux egregius et consilia  
rius sapiens simus. et tutor veracissimus fuit  
vniuersitatem. Omnesque multitudinem in  
semper ipsum pendere fecerunt. et cum omnia que vellet  
plaudere posset. in nullo horum vindicauit  
sibi metu potest. sed in quo inquit typi praece  
sibimet arrogat et tyrannide presule rerum  
et populi frequenter plurima iniuriantur viue  
confuscentur. In hac ille potentia constitutus  
ediuerso. magis iudicauit agendum pie et  
plurimam exhibet alios equitate ipse virtutem  
principia credens auctos ostendere. et salutem  
firmissimam probere sequentibus bona voluntate  
et maximis actibus insegnul' ensibus usus est.  
Quapropter recte iudicabat dux atque filia  
tore se deum habere. et primus ab omnibus faciens  
quia secundum illius voluntatem vniuersa

gereret acq̄ tractaret. Credidit modis oībus  
oponere ut etiā apud plebē hęc opino pma  
neces. Nāq̄ dū respic̄ suā vitā credūt. de  
tinquere nō psumū. Huiusmodi quidē m̄  
legislator fuit. nō magnus. nō fallax. sicut  
devotiores iniuste p̄nūciāt. sed q̄les apud  
grecos gloriabant̄ fuisse cinnū. et post eū  
legislatores. alij nāq̄ quidē eorū leges posse  
in animo dicebāt. Alij vero eas in appollinē  
et vaticinū delphicū referebāt. sive pro veri  
tate hoc credentes. seu facile suadendū iudi  
cantes p̄lo. Qui vero p̄cipua leges iſtituerit.  
vel qui iustissime de dei fide cognoverit.  
licet hoc ex ip̄is legib̄ facta compagione cōspic̄  
Nam em̄ deip̄is tēp̄is est disputandi. Ignor  
infiniti quidē partulatiz gentiū atque legū  
apud nūctos hōtes differentiē sūt. Atq̄ siquidē  
monarchis. alij vō p̄lo p̄tāt̄.  
Nū vero legislator nihil hōtū intendens. veluti  
si quis hoc dicendo mensura trāscendat  
verbi diuinā rem publicam declarauit.  
deo principaliter cōuerlationē mām atq̄  
p̄tāt̄ excellenter assiguan̄ satisfaciens  
cū nūctos inspirare tamq̄ rausam bonoru  
ōmī vniuersis hōib̄ q̄sident̄. et q̄nq̄  
cōtingit eos in angustis supplicasse illius  
nō latuissē volūtate. Neq̄ quicq̄ eorū que  
gesere vel si quid aliquis apud semet ipsū  
potuit cogitare. vñtū vero eū esse m̄strauit.  
et ingemitu. immutabilē. p̄temp̄ eternū.  
et oī specie mortali pulchritudine differēt.  
Et ip̄m nob̄ non̄ alio aut̄ sit sōm̄ substātā  
p̄orsus ignotū. Hęc itaq̄ deo saperet̄  
prudentissimis grecorū. q̄i quidē erudit̄  
sūt. illo vtq̄ sciendi p̄bente p̄incipia nūt̄  
dicere p̄termitto. quā nō optimā et cōgrua  
dei nature atq̄ magnificentie sūt valde  
testant̄ pythagoras et̄ amagatas et̄  
plato. et̄ post illos philosophi stoici et̄ pene  
tūcti vident̄ de diuina sapientia natura.  
Sed hi quidē ad breue philosophantes p̄lo  
singlitionū opinomib̄ iam cōscriptā veri  
tate dogmatib̄ p̄ferre timuere. Noster vō  
legislator opera p̄ebenb̄ consōmō v̄b̄  
suis nō solū tibi qui tū co erāt satissedit.  
sed etiā qui ex illis semp erāt nascitū.  
hoc immutabilit̄ inspirauit et̄ mūsa  
legislatores uomib̄ ad utilitatib̄ modū  
semp addixit. Nō em̄ partē virtutis dei

culturā dixit. sed hui⁹ partē alias esse p̄spicit atq̄  
constituit idem fortitudinē iusticiā et̄ cōib̄  
cūmū cōcordiā ad alterū utrōs. Cūte nāq̄  
actiones et̄ studia vniuersit̄ smones ad  
diuinā reserūt̄ p̄ dia pietati. Nō em̄ hoc  
metamīnat̄ aut̄ in defīnitū vlt̄rius devenit̄  
Duo siquidē sūt totū discipline et̄ moralis  
institutionis modi. quorū vñt̄ quidē sermone  
doctor est. alter vero eritiatione morū. que  
cū ita sūt quidē legislatores sentiendi sūt̄  
discreti. et̄ alterū horū modū sibi placitū  
assumētes alterū relīquit. sicut late domini  
quidē et̄ cret̄ morib̄ erudiebāt. nō v̄b̄is  
Atheniense vero et̄ pene oīs alij greci q̄ quidē  
opōteret agi p̄ propria t̄ sūt̄ legib̄. Illūsūt̄  
vero ad hęc operib̄ minimē valuerit. Noster  
aut̄ legislator hęc ambo in līt̄ diligētia  
cooptauit. Nāt̄ nec exercitiatione morū dimisit̄  
nō traditas. neq̄ leges sermone relīquit  
īcomptas. Sed mox a p̄mo inchoans cibō et̄  
vnicinq̄ dicto quiete mīchil neq̄ minimarū  
estatū sibi potestate voluntas vñtānū dereliquit̄  
Sed et̄ de tibis quib̄ cōuenit abstinēti. et̄ qui  
sumēdi sūt. vel que dicta cōmītis esse videat̄.  
Nec nō et̄ dō opib̄ labore simūl et̄ re quie t̄ minū  
atq̄ regulā posuit legē q̄tēt̄ velutī sub parte  
atq̄ dno vñtēt̄. neq̄ volentes quicq̄. neq̄  
p̄ ignorātiā delinquam̄. Nō em̄ ignorātiā  
penā posuit. sed optimā et̄ necessariā corre  
tionē mōstrauit legē. Quia p̄pter nō semel  
audire. ne scādo vel sepius. sed in vnaquaq̄  
septimana alia oīa relīquēt̄. ad legib̄  
audiōne cōgregari p̄cipit vniuersit̄. eaq̄  
p̄feta conditare. quod scādit̄ oīs legislatores  
reliquisse noscūt̄. Et̄ itantū plūcim̄ hōm̄  
porro sūt. vt sōm̄ p̄prias vñtāt̄. q̄i pene eas  
ignorāt̄. et̄ nō p̄cauerit tūc agnos̄t̄ ab  
alib̄ qua legē p̄bant̄ esse p̄enarrati. Sed euā  
viri magis nū glā et̄ p̄cipalia gubernāt̄  
p̄fent̄ ignorātiōē. Sunt̄ nāq̄ sibi scādit̄  
assidere ad dispensacionē rerū. et̄ experimētū  
legis habent̄. Nōt̄ vero quēlibet nū leges  
īterrogasset. scāliq̄ quā nō sūm̄ recitat̄.  
Vniuersitas quidē mox a p̄mo sensū eas disten  
tes in aīo velut īscriptib̄. et̄ rari⁹ quidē  
quēlibet et̄ īsgredit̄. Imposibile autē est  
suppliū deūtūt̄ p̄cāt̄. hoc itaq̄ p̄mū  
ōmī mirabile cōsonātā nob̄ instituit. Nā  
vnā quidē habere et̄ eādē de deo sectū. vita

vero ac morib⁹ differre nihil ad unicem  
 optimā morib⁹ homī p̄t celebrare cōcordiā.  
 apud nos etenī solo⁹ neq; deo quilibet  
 sermones audet alterutris aduersarios.  
 sicut multa similia apud alios fieri cōprobāt  
 Cū nō solū a fortius quod visu ficerit vni  
 cū p̄ficerit. sed etiā apud quosdū philoso  
 phorū hoc reprob̄ p̄sumit. Cūn alij quidē  
 totam dei naturā sermonib⁹ p̄mtere tētauere  
 Alij vero eius p̄uidentiā ab hōib⁹ abstulere.  
 neq; in studijs vite a differentia vlla cōspicit.  
 sed cōmūnia quidē oga om̄iū apud nos ḡsunt  
 Un⁹ nō deo sermo cōtors est asserens illū  
 cūcta respicere. sed etiā de ipsius vite studijs  
 Et qm̄ oportet oia alia ad timiū diuine  
 pietatis addua. a mulierib⁹ m̄tib⁹ et a seculis  
 quilibet auerti. p̄o qua re illatas nob̄ calamias  
 a quibusdā n̄c nō exhibeam⁹ v̄tros iūentores  
 nouorū operū seu verborū cōtingit orati  
 Alij siquidē in nulla re paterna p̄durare  
 optimū esse putat. & p̄cipue trāsgressorib⁹  
 sapientie robur assignat. Nos autē e diuerso  
 vna esse p̄uidentiā atq; v̄tutes existimam⁹  
 nichil pemis vel facere vel cogitare otrariū  
 his que antiquis sanctis nostris⁹. quod scilicet  
 in diuinū legib⁹ et optimo federe cōstitutū Nam  
 ea que nūc nō h̄nt modū. experimēto sepe  
 correpta redarguit. Apud nos autē qui  
 credim⁹ ab initio posuit legem diuina volūtate.  
 nihil aliud p̄iū est quā h̄c sub integratā  
 restuare Quis etenī ei⁹ quicq; mouere  
 p̄t. aut quid melius adiucent. vel qui ab  
 alijs tñq; p̄cellenti⁹ ad statū reipublice n̄c  
 migravit. aut que poterit esse melior atq;  
 iustior quā ea q̄ deū quidē p̄incipē om̄iū  
 esse cōfirmat? Sacerdotib⁹ aut̄ in cōi qdē  
 res p̄cipuas dispensare p̄mittit. Sūmo vō  
 pontificis aliorū sacerdotū p̄cipiatū compe  
 tētū inūgit Quos v̄tus nō diuinus neq;  
 alijs quibusdā spontaneis cūditatib⁹ p̄cel  
 lentes. legislator ad cūlē h̄i⁹ honorib⁹  
 instituit Sed quicq; sapientia vel tēperātia  
 alijs prestare nōst̄t. eis p̄cipue cultura  
 diuine plasmatoris cōlūxit Apud hos igit̄  
 et legis et aliorū studiorū integra diligentia  
 custodit̄ Contemplatores etenī om̄iū atq;  
 iudices contemplationis et p̄mitores culpabilū  
 sacerdotū esse decreti sūt Quis ergo p̄cipiat  
 quod regnū erit hoc sanctius. vel qui honor

deo potius cooptabat cū ois quidē populo sit  
 p̄parato ad pietatē Sūma vero diligentia  
 sacerdotib⁹ si-indicta & velut quedā seruans  
 gubernet vniuersa Et enī ministeria  
 sua nūc p̄auorū dierū alienigine custodire  
 nequerit ea videlicet sacrificia nominates  
 noscū m̄la delicatione & in commutabili  
 voluntate solēnitatis opus p̄ oē scribam⁹ euū  
 Que igit̄ sūt p̄cepta vel interdicta simplicia  
 sive vota dictim⁹ Primi⁹ quidē deo est  
 ditens. Deus habet oia p̄fecta beatissim⁹ ipse  
 sibi cūtis p̄ficiens. principū & mediū et  
 termini⁹ Inter oia operib⁹ quidē & mūnerib⁹  
 clavis et totius toni⁹ rei manifesta forma  
 vero & magnitudine nobis inenarrabilis  
 Om̄i nāq; materies comparata ad huius  
 imaginē licet sit p̄iosa tñ promētacq;  
 ats ad illius imitationis iūentū extra esse  
 arē cognoscit̄ nichil simile neq; videm⁹ neq;  
 possim⁹ suscipiāti neq; comp̄cere. sanctū est.  
 Videm⁹ eius opera lumen. celū. tram. solem.  
 lūmā. flūmina. mare. cīlū. nationes.  
 reddiciones fructū. herēdē ferit. nō māb⁹  
 neq; laborib⁹ neq; quibusdā indiguit sibi  
 cooperantib⁹. sed ipso vidente bona repente  
 fonsit̄. bona nūc hōtē cōuenit vniuersos.  
 si qm̄ eū que placere exercitatione v̄tus.  
 Modus eū diuine plectiōtō iste sanctissim⁹  
 est Unū tēplū vniūs dei cōc om̄iū cōis dei  
 cūtorū. Gratū nāq; sp̄ est oē quod sile est.  
 h̄it̄ placent quidē sacerdotes semp̄. p̄dit  
 vero istos prim⁹ secundū gen⁹. qui ante alios  
 sacerdotes sacrificiūt deo custodiet leges.  
 De dubijs iudicabit. et p̄mitet lege cōiūcto  
 h̄iūr quisq; nō obedit supplicio subiacebit  
 tāc̄ qui t̄ ipso deo impie geserit. hostias  
 immolauit. nō ad trapulā m̄m vel ebrie  
 trāc attinet̄ Hec em̄ nō placet deo. q̄res  
 ortus poti⁹ inūriarū sim⁹ et expensarū  
 est Deus enī temperatos ordinatos et  
 boni generis diligit. & vt p̄cipue sacrifi  
 cant̄ casta viuam⁹ In sacrificiis autē  
 cōi salutē primo oportet orare. Deinde  
 singulij p̄fmet ipsis Quomodo oēs sori  
 sim⁹ et qui hoc cōsiderat̄ sue vite p̄pomit  
 maxime deo gratissim⁹ est. supplicio vō  
 fit ad deū voti ac p̄ab⁹ nō vt bona p̄estet  
 Nec em̄ ipse sponte contulit vniuersis et  
 uno depositit s; vt hoc suscipere valeat⁹

suscipiente sas seruiem? purificacione? insaci-  
ficiis lex decreuit ex omni exortu exhortatione a muliere facta et alia multa cōscripteret  
valde longissimum est. huiusmodi ergo deo  
et ciuis placatione sermonib? est. Ipse autem  
sum etiam lex est. quosdam autem nouit lex  
punitio? per naturam ad conig? si tamen  
pro filiorum causa preceandorum agat. Masculoz  
vero in masculos valde iudicauit inimicis.  
et temptantes horum morte decreuit dignos nubere  
vero iubent non respicientes ad doce. neq; violenter  
accipere. sed neq; dolo vel fallacia suadere.  
dispensatione vero posse fieri per eum cum esse  
noscere potestatis et pugitatione oportunita  
Mulier autem inferior inquit est vivo per dominam  
Obedit igitur non ad iuritiam. sed ut sit sub regi-  
mine constituta Deus enim vivo potestate dedit.  
cum haec ergo corire deat maritum sol?modo.  
Alienius vero experientiam habere necessarium.  
si quis autem hoc egerit declinatio nulla mortis.  
neq; vim fieri virginem alteri desponsare. neq;  
si suaserit nuptie filios nutritive praecepit. Unius  
autem mulieribus interdixit. vel celare quod  
statu est. vel aliam machinationem corrumpere  
filii namque mercatrix est anima demolientis. et gen?r  
imminuentis. Igis? si quis ad conubium corruptio-  
nem transierit inuidus oportet autem etiam post  
legale committitione viri mulieres lauari  
Hoc enim portare o?e polluere iudicauit. inflate  
namque corporibus vultuera? dicit ob hoc aliquam  
propter purificationis causam talibus imperauit.  
Sed neq; in filiorum nativitatibus pressit epula-  
tiones. aggregari et fieri omissiones ebrietatis.  
sed temperatus esse repente principium iusitque  
literis ev?dirigunt leges et nosse progenitorum  
actiones aut actus imitentur. et cum legibus  
edictati neq; transgrediantur. neq; cogitatio  
non ignoracionis habere iudicentur. Prospexit  
autem etiam funeribus mortuorum. bene pi?ose  
ad sepelendit celebrant? exequie. Neq;  
insignium fabrice sepulchrorum sed necessaria  
quidem circa placatione funeris imperauit  
domesticos ad implere. omnibus autem viuetibus  
legitimum esse constituit. ut aliquo morere  
et concorratur. et gemini lamentationis effun-  
dant. Purificari autem iubet etiam domesticos  
fauere celebratos. ut longe procul sit quis  
sit videatur quis mundus esse. cum fecerit homi-  
nidum parentum honoris post deum esse constituit.

et qui non repensat eorum g?re. sed iniquilibet parte  
cōstitut, precepit esse lapidandum. Iubet etiam omnibus  
semoribus honoris iuuenies exhibere. quam autorum  
semor deus est. Nichil permittit se lebrandum quod apud  
armatos. non enim armatis sunt apud eum nisi o?a  
non credunt. Et licet aliquis inimicis puerum. prodita  
mens a rara prohibuit. Si quis arbiter munus  
accepterit. morte mulctetur. Despicere quod iustum  
est. et auxiliu reis offerens. quod quis non potest ut  
non auferat. et aliena non tangat. mutuas non  
acquiat usuras. Hec et his multa similia comi-  
monem cōtinet nostros inter alterutros. Quo  
autem etiam de domestica cura circa alienigenas  
habenda habuerit legislator. reserri dignus est.  
Videbit enim omnibus optime prospicisse deum. eo ita  
sentiente. neq; gloria corripim? . neq; participari  
rebus nostris volentibus invidem? . Quicunque enim  
voluntur sub me? cōuersari leges accedentes ad  
ea cum misericordia suscipit. non g?re sol?modo.  
sed etiam voluntate vite putantur esse consortium. Eos  
autem qui transitorie miseri sol?nitabili? non alia  
tame? exhibendo constituit. Id est omnibus prebendit.  
igne? aqua? cib? . nec ostendere. non spernere  
aliquem insepiuit. mittissime etiam circa hostes que  
sunt agenda sanctiuit. ut neq; terra eorum exurat?  
neq; arbores fertiles intundantur. sed etiam spoliari  
eos qui in bello residere interdixit. et captiuos  
prospectus quatenus eorum amoueat iniuria. et  
incruxe seminar? . Sic autem alienos mansuetu-  
dinem autem clementiam studuit edocere. ut etiam de  
animalib? irrationabilib? non taret sed horum  
tanti modo utilitate legittimam contedens. ab  
omnibus nos alia causa prohibuit. Quicunque enim veluti  
superfluitas oriuntur in domibus. hoc interdixit  
omnibus. Sed neq; parentes denique precepit auferri.  
Et licet inimici sint animalia. eius tamen partem  
esse sanctiuit. Sic vindicat ea que ad mansuetitudi-  
ne pertinet obseruantur. Doctrinalibus quidem  
scimus predictum est legis utens et alia ruesus  
contra transgressores causa puritatem sue  
exaltatione designans. donec namque in plurimis  
causis transgrediendum mors est. si adulterium  
commiserit aliquis. sibi puelle fecerit. Si in masculo  
turpe temetum prescriperit. aut  
paciat sustinere tentatus. sibi autem est lex  
mansuetabilis et inseruens. sed etiam de mensuris  
vel si quis de ponderibus dolu? fuerit operatus  
et de in insta venditione ac fraude vel fide  
traxerit aliena rem aut quod non potuit abstine-

lerit omnino sūr vindicta. nō q̄lia apud alios. sed  
 ne valde maiora de iniuria vero parentū vel impie-  
 toris que sit in deo. licet tenet hoc aliquis mox peribit.  
 His itaq; secundū legem vniuersā honor tribuit.  
 nō argenti. nō auri. neq; corone capitis. aut  
 cuiusdam predicatorē festinat. sed vniuersis  
 testē hūs cōstientiā suā valde proficit legislatore  
 prophetante. et deo fidem cōdonante firmissimā  
 his qui seruauerūt leges. licet p̄ eis mori cōtingat  
 aliquib⁹ cōnseruit alacri ad oīasū Dedit em̄  
 deus viuis fieri ut vita melior possit ex muta-  
 tione cōferti Piger itaq; nūc hoc me q̄scribere.  
 nisi opera essent om̄b⁹ manifesta. qm̄ mlti et  
 plerūq; oīim nostrovū yigemitorū. vel sermonē  
 solūmodo extra legē p̄frent. oīā passi sūt  
 sustinere vtriliter. vel si honorari cōtigit  
 apud oīē hoīes nīam legē et voluntaria legis  
 cōsequētū esse manifesta mouebat grecos  
 maiores mī cūā extra regionē p̄iūā q̄stituti  
 hūiūmodi siquidē rectū habent et tam glōsam  
 de deo. talesq; leges mlti scūlo sic frēmissime  
 cūstodire oīē arbitror admirari p̄ter freqū-  
 tes apud nos factas mūtatioēs Deniq; eos  
 qui q̄scribere proxime de legibus  
 tentauere tāq; de inrecedibiliōb⁹ compōsitiōb⁹  
 quidā freqūtēt arūsant dicentes. qm̄ impossī  
 billa nūp̄serint argūmenta. et alios quidē  
 retinquo phīlosophos. quicq; hūiūmodi  
 negonū in suis cōscriptiōb⁹ habuere plato  
 mirabilis apud grecos tamq; de honestate  
 vite p̄cedens et vtrūt sermonū et p̄suasōē  
 phīlosophic rūcas excellens ab his q̄ dicebant  
 pessimū esse de constribere illusus et di-  
 uulgatū pene peremptio est. Cū utiq; q̄ illius  
 vba cōsiderauerit freqūtēt et facile repertet.  
 q̄ enī cōsideridim plurimorū p̄tima esse noscū.  
 Ipse siquidē plato cōfess⁹ est q̄ vera de deo op̄i-  
 monē p̄ter ignorantiā plebis p̄fette securū  
 nō est s̄ platonis quidē vba vana esse putat.  
 et mlti portrati compōsita atq; q̄scripta et  
 maxū de legislatione prolatā ligatī regi vero  
 mitant. et spartani cūti cōcelebrant. qm̄  
 ilorū legib⁹ plurimo tpe p̄durarūt. ergo hoc  
 manifestū vtrūt indicū est inlegib⁹ p̄manere  
 Si vero lacerdemōnū admītrant illorū tēp⁹  
 assūmat. sc̄ientes ampli⁹ duob⁹ milib⁹ amīs  
 mīa cōstitisse rem publicā. et sūḡ hec sc̄iant.  
 qm̄ lacerdemōni quidē om̄i tēp⁹ quo apud se  
 habuere libertatē p̄fecte vbi sūt cūstodisse leges

Cū vero circa eos facte sūt fortūne mutationes.  
 pene aīctriū legū oblii sūt Nos aut multis  
 casib⁹ euolūtū p̄ter regū aspē mutationes  
 neq; in nouissimō malis vementes a legibus  
 siem⁹ alienanī. nō vocatiōm⁹ nec epulasiōm⁹  
 causa seruatiōb⁹ eas q̄n si quis q̄siderare vo-  
 luerit. multitudiō ampliori restriōm⁹ maiores  
 crūbias et labores. nobis q̄ lacerdemōm⁹  
 videbit impositos Illi siquidē operanteō trā.  
 et neq; circa artes exercitū hūtēs. sed ab om̄i  
 operatione remissiores pingueb et corpe pulchri  
 iniūtate degebat. alijs ministris in oīb⁹ vite  
 necessarijs rebūs vident. et cibū paratū ab  
 illis accipientes. solū op̄us bonū atq; clemēs  
 iudicantes ad faciendū et patiendū. quaten⁹  
 preualecerēt adiūcis oīē contra quos bella  
 suscipierēt. q̄ nō neq; hoc adipisci potuerūt  
 dicere suppono Nō em̄ singul⁹ solūmodo:  
 sed mult⁹ freqūtēt eorū subito legib⁹ p̄cepta  
 negligentes semet ipsos tū armis hostibus  
 tradere Putas ne. Et nos nō dico tantis sed  
 diuo vel tēs agniti sūt p̄ditors effecti legū  
 vel mortē Nō dico illā facile q̄ solet p̄cūlantib⁹  
 euētē sed eam que cū mlti corporū afflictōē  
 et mlti crudelitate vident̄ attēdere Quā ut  
 ego puto quidā p̄cūlantes nob̄ nō p̄ odit̄  
 subiectis imposuere si qui sūt hoīes q̄nō  
 tantūmodo esse credat p̄fimū si agere q̄tq;  
 extra leges suas vel sermonē apud eos  
 dicere compellant̄ Nō tamē mīlari detet si  
 mortē fortissime toleram⁹ p̄legib⁹ et ultra  
 alios vniuersos Nō em̄ que leuia vident̄  
 mīis studijs alij facile partim̄. hoc est op̄acio  
 nē cibisq; simplicitatē. et ut nihil frūstra  
 neq; frūstatio. quod quisq; desiderat vestit.  
 aut bibat. aut ad cōsibitū quēlibet attēdat.  
 aut splendide vestiat. aut sine nobilitate  
 varet Sed illud attendendū est. si gladijs  
 vident̄ et hostes ab iūsione fugient̄ p̄fata  
 legib⁹ atq; nō obsequiāq; mīfringim⁹ Nobis  
 itaq; gratū est p̄ter hēc legib⁹ obedire nullis  
 fortitudinib⁹ causas ostendere Prōinde  
 līsīmachi et molones et quidē hūiūmodi  
 atq; cōscriptores improbi sophisti adolescentiū  
 deceptores quasi vehementer nob̄ p̄auissi  
 mīb⁹ existentib⁹ derogare contendit̄ Ego  
 nollem de legib⁹ alīm⁹ examinationē effici  
 noster em̄ mod̄ est p̄pria cūstodire. nō aliena  
 potius accusare Et ut neq; itēdēt̄ neq;

blasphemare debeantur? eis qui apud alios putantur  
digni, aperte nobis legislatori interdicti? propter ipsam  
appellationem De accusationib? autem pietatis  
suis non inveniuntur volentibus intenditur non est.  
autem viri non a nobis nunc sermo composito eos  
arguere videatur, sed a multis probabiliter iam  
premissus. Quis igit? eorum qui apud grecos  
sapientia sunt mirabiles non redarguit nobis  
lissimos poetas et proprie legatos? Ceterum  
huiusmodi sectas de deis ab initio populis  
inseruerunt. Dicentes eos autem e numero  
quidem quanta ipsi voluerent, ex alterutris  
vero et diuersis nativitatibus precessos  
hos autem diuidentes locis habitaculis tam  
generationes animalium alios quidem sub  
terra, alios in mari, seniores autem eorum  
interventis vincitos esse dixerunt quibuscumque  
distribuere. celi his sermone qui deus prem.  
operibus autem tyrannum atque dominum supposuerunt  
Propterea aduersus eum constituerunt insidias  
per uxorem et fratrem et filium, quam ex eius  
capite fingunt generata. ut alligati patescere  
eum appendere, sicut ipse ille suum dicit pitem.  
Hec iuste accusatione digna conqueruntur,  
qui sapientie virtute precelluntur, hic super  
hec deridentes adiuntur, si deorum alios  
quidem ephebos, et adolescentes, alios autem  
seniores, et barbatos esse credendum est, alios  
constitutos superantes, et quendam fabri.  
aliam vero textinatem, alium vero peregrinante  
et cum hominibus contendente. Alios autem cithari  
zantes, aut arca gaudentes. Deinde inter  
alterutros seditiones efficiunt, et propter hos  
contentiones constitutus, ut non soli alterutros  
manu mitterent, sed etiam ab omnibus vulnerati  
ligerentur, malaque pferre, et super omnia est  
luxuriosus si temperancia punitio  
vicerent. Quomodo non erit integrum  
amores, et cupientias ad vniuersos  
attingeret simul masculos, et ad feminas  
Deinde fortissimus, et primus eorum pater?  
seductus a semet ipso, impregnatusque mulie  
res disruptus, submersusque sperneret, et  
eos qui ex eo sunt nati, neque liberare potest  
factos conscriptos, neque sine lachrymis eorum  
pferre mortes. bona sunt hec, et huius alia  
consequencia, id est adulterio in celo viso.  
et sic impudenter a deo celebrato, ut iam  
ab iezu lezare se terrent tali passione hyscripti

Quid enim alii facturi non essent, dum neque senior atque  
rex valuerit impetu suu a mulieribus punitio  
retine. Alij vero dum seruientes hominibus, et nunc  
quidem edificantes causa metadi, nunc vero  
pastentes Alij autem maligno modo in seruo  
carce colliguntur. Que igitur sapientum talia  
non attendant, ut hoc componentes redarguantur.  
et multa stultitia his credentibus reprehendatur  
Alij vero ad terrorem quendam vel metum, nec non  
et rabiem atque seductionem, desquam pessimas  
passiones et formam in deo natura fringere  
presumunt. Et horum quidem nobilioribus etiam  
ciuitate sacrificare suave. Si quidem simulata  
necessitate consistunt, ut quosdam deorum putent  
bonorum esse largitores. Alios autem vorent  
aduersarios, quoniam eos veluti malignissimos  
homines ministribus atque domis placere contendunt.  
magnum quoddam malum si suscepturos ab eis  
existimantes, nisi mercede eis studiose prebuerit  
Que igitur causa sit tanta huius iniuriantis, atque  
delicti contra deum. Ego quidem arbitror eo quod neque  
vera deo natura ab initio eorum legislatores  
agnouerint, neque quantum principere potuerent, pfectio  
sententia dissimiles rei publica tradidere. Sed  
velut aliud quidam prauissimum reliquerunt, dominus  
potestate poetis siquidem ut quos vellent deos  
introducerent. Hec omnia patentes rhetoribus, aut  
ut de republica scriberent, et de peregrinis deo  
decreta pferrent, sed etiam pictores, et gypsoplasti  
in hoc apud grecos multa habuere potestatur.  
ut vniuersitatem formam quam velle secundum modum  
sue optimonis responderet. Illiter quidem ex luto  
quod vellet fringens. Alius vero pingens opificis  
imagine quod maxime putantur esse principium curvum, et  
aurum habent ad hoc sue tempore nouitatis ac  
gutierrezum, prominde apud eos priore quidem deo  
florentibus honoribus servuerunt. Sit enim pferendum  
est. Alij vero noui clam introducti religione  
potuerunt, et explorum, alia quidem desolata. alia vero  
nunquam secundum eorum voluntatem edificantur, quapropter  
ut arbitrari ediuerso nosse magis indigent,  
qualiter facta sit contra terra deum, et quod ei honor  
immobili religione servaretur. Appollonius siquidem  
Molon unus fuit stultorum atque turmentorum. Eos  
autem quod vere ingenuo philosophati sunt, neque perdit  
tum aliquind latuit, neque frigide allegorie  
causas ignorauere. Quia propter illos quidem iuste  
spenerent, et cum veritate decentem armam deum opinionem  
nobis fore concordes. Quod plato respiciens.

neq; illū quiq; poetarū dicit in republica esse  
suscipiendū. et hominū honorabiliter admonet  
famū ei cōstituenſ. et vnguentia ſugfūdēnſ.  
nei rectā opinionē de deo fabulis forte deſtreue  
ret. priepliis nāq; plato mēm legislatoriū  
mitat. licet nullā eruditionē huiusmodi  
ſins ciuib; impasset. id est ut oēs pſterē diſerat  
leges ut ne fortuita aliquid extrancorū ciuib;  
miſterent. ſed eſſet pura republika et in  
legū rūſtodiā pduraret. Horū nihil cogitans  
apollonī molon nos voluit acuſare. qm  
nō recepim̄ eos. qui alq; ſit optimob;  
poim̄pan. neq; de deo cōmunicari patim̄ eis.  
q; aha vite rōſuctudine degere. nū neq; hor  
aptū mēm ſit. ſed cōmune cūtorū nō modo  
rētū. ſed etiā qui inter grecos cauſam finiſſe  
noſtūt. late demom̄ nāq; peregrinos etiā  
expellabat corruptionē extra leges. et vrom  
metuentes Illorū igit̄ cūtius ſenitā poterit  
quilibet reguere. q; nulli neq; cōuerſationis  
neq; cohabitacionis ſie participiū exhibebat.  
Nos aut̄ alioſ ſuide reſ zelare nō ſint.  
participari vero cūpienſ que ſunt mēa libētē  
ſuſcipim̄. quod vñq; reor iudicium magnam  
mūtati atq; clementie Sed deſino iam de  
late demom̄ amplius diſputare. Athemienſes  
vero qui cōiem eſſe ſuā gloriāt̄ ſib; cūuitat̄  
quomodo de hiſ reb; habuerint apollonī  
ignorari. Hi nāq; vel verbo ſolūmodo p̄ieter  
illorū legem de dñs loquentes meutibiliter  
pum̄erūt. Cui⁹ etenī rēi ḡia ſorates eſt  
mortuus. nō em̄ hostib; tradidit cūuitat̄.  
neq; ſēplo vastauit. ſed q; noua iumenta  
iurauit. et quoddā demom̄ ſigniſans  
ſe refrebat ſcorſit ludens ſuā quidā dīat̄.  
Propter hor venēm ponulo morte multatq;  
eſt. Inſup etiā corrūpere iuuenes eū attū  
ſator miebat. et cōuerſationē partie legesq;  
cōtemnere. Et ſorates quidā aū Athemienſis  
huiusmodi tormenta ſuſtrinuit. Anoxagoras  
aut̄ clam ormentiuſ ſuit. Et q; exiſtimāb;  
athemienſib; ſolem eſſe deū. ille eū mſenſatū  
et ignotū aſſeruit. paucorū ſentencia morte  
dānatq; eſt et adverſo diagorameliū mālētū  
deſcreuerūt. Si quis occiderit eū. quos iā  
corū mēſteria deridere feret. Pythagoras  
aut̄ mſi atq; fugiſſet cōpichenſ ſideret.  
eo q; dubiū de dñs athemienſiū cōſcripsiſſe

putabat. Quod oportet mirari. ſi tāra viros  
ſide dignos talia gessisse noſtant̄. qui neq;  
mūrrierib; pepercere. Nūc em̄ ſacerdotē  
quendā. qm̄ eū quidā acuſauit peregrinos  
colere deos decretū aduerſo eos qui pere  
grinū trōduceverent deū ſuppliū mortis  
inferebat. Igit̄ qui tali lege vtebat̄ palā  
eſt. eo q; alioū nō crederet eſſe deos. Nō  
enī ſi crederet aliquib; inīi derent. quāſi  
quiddā mārius habentib;. Sic his vero  
cedib; cōgaudentes humām̄ et paululū  
diſſerentes a beſtīa. arbitrant̄ tamē ſia  
mēſteria oportere eſſe rūſtodienda. et ma  
tharſim ſcriptia mirabile apud grecos  
aduicente interveſtūt. qm̄ videt̄  
grecorū deorū ad eos veniſſe plenissim⁹.  
Multos aut̄ apud grecas quilibet ſuenerit  
etiā p̄ eadē mūſa tormentis effec̄tos. Sed  
palam q; qm̄ apollonī p̄ſarū legibus  
tongaudebant. illosq; mirabat̄. Cuip̄  
nū greci eoz fortitudinē atq; cōcordiā vna  
mūtatiō quā habuere de dñs hāc ſalict̄  
fortitudinē quā nēpliſ eorū cōcrematiſ  
habuerūt. Is etiā ſtudiorū ūniū imitator  
exiſtit. pſitorū vromib; alienis ſtūmelias  
ſatiens. filiosq; contidens. Apud nos aut̄  
mōrē decretū eſt. ſi q; vel irrationabilia  
mala hoc modo noſteat et ab his legib;  
nō adduceret̄. neq; timor potuit p̄tēcū  
potestatū. neq; zelus eorū qui apud  
alioſ honort̄. ſed neq; fortitudinē. ideo  
exercem⁹ ut bella auaricie cauſa ſuſcipia  
m̄. ſed ut legū iura ſeruam⁹. et dū alia  
deterrima lūſ ſuſtineam⁹. ſed ut legū  
iura ſeruem⁹. Si quos de legib; mouere  
temptauerint. Tūc etiā vltra virtutem  
rebellare contendim⁹. et vſq; ad calamiti  
tates nouifimās pdūram⁹. Cir itaq;  
nos zelēm⁹ leges. nū eas neq; a legiſtatoriib;  
ſuī ſeruatas eſſe videam⁹. Vel quomodo  
late demom̄ nō etat̄ de impermixta ſuī  
cōuerſatione reprehenſendi. et de defectū  
pariter nūptiarū. Vlīat̄ vero et thebeī  
cōtū impudenter. et extra naturā olym  
imāſciulos agebant. et optē. atq; vniuer  
ſe p̄putabat̄. Ergo eū ipſi ūmō reb;  
afficeret. etiā ſuī legib; mſtāre. qd̄ m̄  
aliqui valuit apd̄ grecos. ut etiā dñs ſuis

masculorū cōcubitū applicaret Itaq demq  
germanorū nuptias retulere huiusmodi  
satissimationē revū mōgularū. et extra  
naturā prolibidine cōponentes Desmo  
nūt de suppliis dicere. et quantas ab  
initio p̄buerit plurimi legislatores abs  
lutiones malignis hōib⁹ in adulterio qđem  
pecuniarū In corruptione aut̄ etiā nup  
tias sanguentes. Quātas aut̄ occasiones  
cōrincat de abnegatione pietatis exani  
mire longissimū est Jam cū apud pluri  
mos oīm meditatio facta est trāsgrediendi  
leges qđ nō agit̄ apud nos qm̄ p̄pter eas  
et diuitiis et auitatib⁹. et bonis alijs p̄iuati  
sum⁹ lex aut̄ apud nos seruat̄ usq ad  
mortē Nulli⁹ vō uideorū neq si proual  
abeat. ⁊ p̄uicā ob regē quā accūm sic  
metuit. ultra illū legis videat̄ timere  
p̄ceptū Igit̄ si p̄pter virtutē legū taliter  
apud eos sum⁹. concedat. qm̄ potensissim⁹  
leges habem⁹ Si vero circa prauas nob̄  
leges iudicant p̄durare. quid ipsi iugris  
me nō pacant̄ meliores nō custodiētes  
ope sanctiorū Quia igit̄ longinquitas  
tp̄is verisimia credit̄ oīm esse p̄batio  
Hanc ego testem faciā virtutē legislatoris  
mīi et opinoris. quā ille deo cōtradicit  
Nā cū sit insinuū temp⁹ si quis cū cōpareat  
aliorū legislatorēt etatib⁹. hūc ultra oīs  
iūemet Il nob utaq declarare sūt leges.  
et aut̄ alijs s̄ hōib⁹ zelū sui potius p̄buerit  
Prīm quippe grecorū ad suā. qđ de iura  
patrī cōseruabat. ipsi⁹ aut̄ reb⁹ ph̄ie.  
que tractatu illa secuti sūt. de deo filia  
sapientes. humilitatesq; virtūtē cōmūmonē  
inter alterius edocentes S; etiā p̄plo  
oīm mult⁹ fuit zelus mīi maria pietate  
culture nomē est Itaq pietos grecorū.  
nec ullus qm̄ barbar⁹. nec vna gens  
vbi septimane t̄qua vacan⁹ qfuetido  
mīmīc distinxerit. atq; ieiūma. et  
rāndelaborū intēdia. sed enī cōborū  
apud nos solēma plurima apd mult⁹  
iugiter obseruare conant̄ Insigūmū  
enī cōcordat. quā nob̄ inter alterius edocentes  
obtinem⁹. et revū partupari suarū.  
et operū dilectionē in artib⁹. et p̄duracionē  
necessitatū habere p̄legib⁹ Illud

cū mirabilis⁹ est. qđ p̄ieter impulsorē hūi⁹ obser  
uātōm ip̄sa p̄se lex hōi⁹ ua valuit obligare.  
et quēadmodū deus in vnuerso mīdo cōsistit.  
ita lex p̄ cōctos cōbulaut Vniuersisq; cū si suā  
regionē domīcōsp̄t. hīs que dīsāt̄ homēt̄  
recessant Oportet igit̄ cōtōrū homī in alitā  
rep̄hendere. aut enī volūt vos ip̄sa aliena. et  
praua iūra ante p̄pria. et meliora zelari. aut  
tertē si hoc volūt. questorū nob̄ p̄tūdīa actu  
saciones m̄gerere Nō cū p̄o cuūslibet malicio  
lētia defendim⁹ hanc causā. sed mīmī honoram⁹  
legislatoē. atq; credim⁹ qđ ab illo p̄pheta de deo s̄  
Demq mīi intelligērem⁹ ip̄si vītūtē legū.  
nūq; magis sapere sup̄ in s̄tanto populūs  
zelat̄ Sed de legib⁹ quidē et de republica mī  
mīa certissimā fca ratiōnē Ihi⁹ que de anti  
quitatē conscripsi Nūc aut̄ eōt̄ nemim  
quātū necessariū fuit. neq; aliorū vituperare  
iūra. neq; mīa laudare p̄ponens. sed hoc  
agend̄ vt de nob̄ iūst̄ cōscibentes. et oīra  
ipsam veritatē impudentissime cōtēndēt̄  
argueret̄ Arbitrii itaq p̄ hāc cōscriptionē  
abundanter me qđ p̄mīi complesse Demq i p̄cipio  
demonstravi gen⁹ accusatorū cōtēndēt̄ esse certissimū  
atq; nouū. et multos veterū in conscriptio  
mīb⁹ suis memoriā habentū nostri et illis  
testes exhibui Dixere itaq egyptios fuisse  
p̄gemtores mōb⁹. et ostensū est. qđ i egyptū  
venerant̄ aliūndē Demde sūt mētū. qm̄ cōinde  
p̄pter dādem corporeis sūt expulsi. et apparuit  
quātū volūtate. ⁊ magnitudine fortitudinis  
ad p̄pria sūt reuersi Ali⁹ vero t̄qđ nequissimo  
viro legislatori mō derogare cōtēndēt̄ Cui⁹  
vītū dūdū qđ ip̄se post illū tēpus vērō longissi  
mū p̄phbet testidom⁹ Delegib⁹ aut̄ loqui  
aphorī sermone nō fuit opus Ip̄se nāq; p̄c  
sermē ipsas apparuere pie. et verissimā hītēt̄  
intēnōnē. et nō ad humānū odīū. sed ad  
revū cōmūmonē portus iūtātēs imq̄ntū  
imīmīc cultūtēsq; iūstīne segmītia est Et  
multas expensas p̄cul abyentes sufficiāt̄.  
et amore laboris erudientes bellō cau  
rīcē nescientes Fortes aut̄ p̄se esse populo  
p̄parantes ad supplicia retribuenda s̄p̄ meū  
tabiles verbis nequaq; cīcūmītē possibiles  
p̄parationes s̄p̄ opib⁹ exequēt̄ Hec enī nos s̄p̄  
opa manifestiora litteris exhibem⁹ Qua p̄pter  
ego confidens dīo. qđ multarū atq; meliorū

Verū nos potius q̄ alij p̄ceptores sum⁹ Quid enim intrōscensibili pietate meli⁹ est, quid iusti⁹ q̄ legib⁹ obedire? Quid utilius q̄ in alterius utros vnamimes esse? Et neq; in tanta misericordia ab iustis recedere, neq; p̄ te felicitati pluriarias disrepore, sed in bello quidē morte tōtem nere, in pace vero artib⁹ aut agricultura votare, et s̄q; et ubiq; credere, dñi respiciere, et solū oīa gubernare Hec igit̄ siquidē apud alios aut scripta sūt primis, aut seruata firmore debem⁹ nos grām illis tamq; eorū facti, discipuli vero nequaq; primis ceteris His p̄cipue nos vident⁹ cognoscim⁹, et p̄mā eorū iuueniē m̄am fuisse declaram⁹ Apiones igit̄ & molones, et quicq; mendaci⁹ derogaione cognudent, cōnūcti p̄cūl abscedit, tibi autē Ep̄e paphodite veritatē in extremo diligenter, et p̄ te simili⁹ nosse de nostro genere cogitabim⁹ Hic libellus cōscriptus esse dignosatur.

**S**crip̄ vita iuiciissimorum martyrum machabeorum  
a flaino Iosepho iudeo in libro qui intitulat⁹

Machabeorum martyria admirationē dignissima nō oratio sermone, s̄ m̄e potius eloquio ad exhortationē m̄e p̄spicere, causante polibio tradere volui. Necesse est em⁹ nob̄ in hys cognitionē hūanā breuiter explicari, et passionē ipsā dehinc rāntis assignare sententie Nā q̄ ad tollerandū oīm pro deo iurā semel dicunt aīaz; martyrum mihi videt⁹ implesse Summa q̄ merita ēsemel fuisse sentenā Et si soror petrandi deneget facultatē, qualit̄ in aīca q̄ volunt̄ hys q̄āq; renūcare sed cōtent⁹ p̄m̄s elestib⁹ n̄ipit, p̄m̄ debet cognitionē sobrietatis intrare: ut exclusa m̄d tradicit⁹ gula, vel quilli est comes lascivia: ructaq; alia q̄ m̄tē om̄pār vna, v̄tutis aculeū tendat Prelati⁹ cōtra corpales postmodū labes, dolorē pareter et timorē, quorū vnu anteq; m̄trias, alterū nātē est esse cū reperis Timorē em⁹ am̄i exāpis q̄ ad illud venies qđ timebas Dolorē vero cū ad id qđ verebaris adiuveris Multa in hac re exempla sūt fortū militū dei, q̄ singula forte differēt nisi mihi vteri vnu orationēta sufficeret Quos feci⁹ sc̄t mateis patet nō codēt⁹, s; eadē mente p̄geniuit Patruū itaq; eoz passionib⁹ auctorē eluzarū nō silebo, deinde s̄b̄ inter alia quidē mater p̄ulit penas sonabo Quānūs inter illos qđ in passione p̄m̄, qđ vero postrem⁹ sit explicat⁹

human⁹ sermo nō querat, si dei sit expectanda sententia Cōter em̄ firmato mentis robori, sibi fili⁹ plus m̄te qnā vuln̄, fragilē h̄c iudicat⁹ hu⁄lunc vñiam, nec q̄tq; sibi dulce in s̄li blādi mentis, vel in captura qđn vane hūsalu⁹ fraude posuerūt, leuis apud illos sp̄us horrid⁹ toro⁹ moles euthene, et q̄libet penatū acerbitas estimata ostendebat Ut vero ad p̄ora tractatus m̄i vba redam⁹, exortitata se oīa et p̄mis̄ h̄c. atq; quenq; exquisita iudicis cœudelitis impetrat⁹ Laudabo itaq; in hy⁹ fratib⁹ robore aīor⁹ voc⁹ qua potero, aut ut verū dīcā exponā, ad fidē gesta gestorū, q̄ summa laus est cū blandiri nō licet, trāstre hystorico more ergo cōpellor⁹ ad verū ordinē facit narrando Ante q̄ ergo cōdū extincte ab ip̄s gentilitat⁹ arcip̄ia de cognitione m̄hi pauca dienda sūt In q̄ asservat⁹ maximā p̄suasionē cē m̄xtrū Itaq; ut p̄m̄ voracitatem sublata, repudiatisq; multa formib⁹ abis ieiunis seruāt⁹, cognitione facit Demde ut vili⁹ peccare vñus habeat, et p̄ impendat⁹. **E**ccl̄iam⁹ dignitū, cui⁹ m̄si bone cognitionis asservat⁹ Ut resistat⁹ libidinē et mān⁹ obvne luxurioso oponant⁹ ardor⁹, nōne cognitionē hoc donū est? Inde cū ut cū se paulatū dominis q̄ delectat⁹, firmiores ad resistendū viderint p̄sumat aīo dolor⁹ Pena cōceptū et orationē tantū q̄ntū cogitent⁹ cōspercent Atq; ut plus res potest cognitionēs ip̄sī ordinē requiram⁹ Cognitionis cōsideratio Nemo em̄ inter bonū malūq; dissimendo p̄ h̄c cōaliū, nisi sapientia radiob⁹ fulnat⁹ Ja ipsam sapientiā s̄q; s̄ soniam iusticiā iustinā vñis aī nō relinquit, vñtū cōmīt̄ castigata sobrietas Quadrigita unq; m̄ sapientia Duo sūt p̄terea, q̄ aut faintē passionē, aut impedīt̄ dolor et voluptas, quorū vnu s̄q; respicit, aliud s̄q; cōp̄tit⁹ Sz ubi voluptas ē media cognitione cīat⁹ patim⁹, cōfirmat⁹ aīm⁹, et pena trātata cū glā spe mānorib⁹ p̄m̄ cōtēpm̄ īp̄it anteq; vernat⁹ Cū autē venerit erubescat⁹ aīm⁹ nō sufficeret qđ volunt⁹ Cognitionis ē itaq; cui⁹ est dē qđ facit⁹, p̄ illā animi p̄sumat aīcta vñorū ē, q̄ officio peritū fūcta culoris fūtilia sc̄mēta suīmētēs, et oīm sp̄m noīx humoris cōcēt̄ illud solū qđp̄futurū intelligit manere p̄mittit Sic Sic cognitione līmandū p̄tēt̄ reddens hōiem⁹ et ante passionē cōfirmat, et m̄ipsa passione corroborat Cūs nō venationis estū delectat⁹